
कैलाली जिल्ला टीकापुर नगरपालिकामा
२०७२ भदौ ७ गते भएको
हिंसात्मक घटनाको स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन

**कैलाली जिल्ला टीकापुर नगरपालिकामा
२०७२ भदौ ७ गते भएको
हिंसात्मक घटनाको स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन**

सारांश

सङ्घीय राज्य निर्माण गर्दा कैलालीलाई अखण्ड सुदूरपश्चिममा नराखी थरुहट/थरुवान प्रदेशमा राख्न माग गर्दै थारू सङ्घर्ष समितिले ०७२ साउन २२ गतेदेखि कैलालीमा प्रदर्शन सुरु गर्‍यो । सोही आन्दोलनका क्रममा बन्द, आन्दोलन र विरोधसभाजस्ता कार्यक्रम गर्दै आएको थरुहट सङ्घर्ष समितिले भदौ ७ गते टीकापुर क्षेत्रका सबै सरकारी कार्यालयहरूमा थरुहट/थरुवान प्रदेशको साइनबोर्ड राख्ने निर्णय गरेको थियो । सोही कार्यक्रम अनुसार आन्दोलनकर्ताहरूले टीकापुर नगरपालिकामा समेत थरुहटको साइनबोर्ड राख्ने निर्णय गरेका थिए । टीकापुर क्षेत्रमा स्थानीय प्रशासनले ०७२ भदौ ४ गतेदेखि निषेधाज्ञा र कर्फ्यू आदेश जारी गरेको थियो ।

आन्दोलनकै क्रममा आन्दोलनकारीको हुलले सात प्रहरी र एक बालकको निर्ममतापूर्वक हत्या गरिएको समाचार सार्वजनिक भएपछि भदौ १० गते अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)को नेतृत्वमा एक टोली स्थलगत अध्ययन गर्न घटनास्थल गई प्राप्त गरेको सूचनाको आधारमा यो प्रतिवेदन तयार पारेको हो ।

टीकापुर नगरपालिकामा भएको सो घटनामा नेपाल प्रहरीका एसएसपी लक्ष्मण न्यौपाने, त्यसैगरी इन्स्पेक्टरद्वय बलराम विष्ट र केशव बोहरा, प्रहरी हवलदार श्यामबहादुर खड्का, प्रहरी जवान लोकेन्द्र चन्द, सशस्त्र प्रहरीका प्रहरी हवलदार ललित साउद र प्रहरी हवलदार रामबिहारी थारूको मृत्यु भएको थियो । सबैको घटनास्थल पशुहाट बजारमा नै मृत्यु भएको थियो । सोही घटनामा उग्रतारा सशस्त्र प्रहरी गण टीकापुरमा कार्यरत नेत्रबहादुर साउदका दुई वर्षीय छोरा टेकबहादुर साउदको आफ्नै घरको भुईँतलाको बाहिरी बरण्डामा खेलिरहेको अवस्थामा टाउकोको पछाडिको भागमा आन्दोलनकारीले प्रहार गरेको गोली लागेर मृत्यु भएको थियो । उक्त घटनामा सशस्त्र र जनपथ प्रहरीसमेत गरी ५६ जना घाइते भए । सामान्य घाइतेको टीकापुरमै उपचार गरिएको थियो भने गम्भीर घाइते भएका पाँच जनालाई उपचारार्थ काठमाडौँ लगिएको थियो । घाइते प्रहरी हवलदार जनक नेगीको उपचारको क्रममा काठमाडौँको वीरेन्द्र प्रहरी अस्पतालमा भदौ १० गते मृत्यु भयो भने बाँकी प्रहरीहरू उपचाररत छन् । नेगीसँगै घटनामा परेर ज्यान गुमाउनेको सङ्ख्या नौ पुगेको छ ।

भोलिपल्ट बिहान भदौ ८ गते स्थानीय बासिन्दाका लागि अपरिचितहरूको समूहले थारू नेता तथा स्थानीयहरूको आठवटा पक्की घर र सडक आसपासमा रहेका थारू समुदायले पसल सञ्चालन गरेका टहराहरूमा आगजनी गरेको थियो ।

१. स्थलगत अध्ययनको उद्देश्य

- घटनाको स्थलगत अध्ययनबाट प्राथमिक सूचना हासिल गर्नु,
- घटनाको निष्पक्ष छानबिनका लागि मानवअधिकार समुदायको दबाव बढाउनु,
- यस्ता घटना नदोहोरियून् भन्नका लागि वातावरण बनाउनु ।

२. अध्ययनको पद्धति

- घटनाका सम्बन्धमा प्रारम्भिक तथ्य सङ्कलन,
- घटनाका सम्बन्धमा प्रकाशित सामग्रीको अध्ययन,
- घटनास्थलको अवलोकन, प्रदर्शनकारीहरू र आन्दोलनमा संलग्न समूहसँग भेटघाट छलफल

- सुरक्षा निकाय, स्थानीय प्रशासन, थारू समाज, मानवअधिकारकर्मी तथा अन्य सम्बन्धित निकाय र व्यक्तिहरूसँग छलफल

३. तथ्य सङ्कलन मिति

२०७२ साल भदौ १० गते बिहीवारदेखि ११ गते शुक्रवारसम्म

४. तथ्य सङ्कलन टोली

- कृष्ण गौतम, संयोजक, इन्सेक मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय
- खडकराज जोशी, संयोजक, इन्सेक सुदूरपश्चिम क्षेत्रीय कार्यालय
- दिलबहादुर चौधरी, अध्यक्ष, थारू नागरिक समाज
- फिरूलाल चौधरी, मानवअधिकारकर्मी, टीकापुर
- अभयराज जोशी, अध्यक्ष, स्कोप नेपालका
- विमलचन्द्र शर्मा, इन्सेक केन्द्रीय कार्यालय, काठमाडौं
- सुमित्रा भट्टराई, इन्सेक जिल्ला प्रतिनिधि
- माधव लोहनी, सिविन
- सूर्य भण्डारी, काहुराष्ट्र
- दीपेन्द्र सिंह, अध्यक्ष, मानवअधिकार परिषद्
- तेज तारामी मगर, मानवअधिकार परिषद्

५. घटनास्थलको विवरण

घटनास्थल टीकापुर बजारदेखि उत्तर पश्चिमतिर पर्छ । त्यहाँ थारूको बस्ती अपेक्षाकृत कमै छ । घटनास्थल पशुहाट बजारदेखि पश्चिमपट्टि चिमल चौराहामा पर्दछ । जहाँ भदौ ७ गते आन्दोलनकारीहरू भेला भएका थिए सो बाटोबाट मुनुवा, मोतिनगर आदि ठाउँ पुग्न सकिन्छ । ती ठाउँहरूमा भने थारूहरूको बाक्लो बस्ती भएकाले थारूगाउँ भनेर चिनिन्छन् । मुनुवा, मोतिपुरलगायतका स्थानहरूबाट आन्दोलनकारीहरू चिमल चौराहामा भेला भएका थिए । सो भिड घटनास्थलभन्दा पूर्व टीकापुर बजारमा रहेको नगरपालिकाको कार्यालयमा थरुहट/थरुवानको साइनबोर्ड राख्न अधि बढिरहेको भियो । चिमल चौराहाभन्दा पाँच मिनेट जति अगाडि पशुहाटबजारमा रहेको निषेधाज्ञा तोड्ने क्रममा प्रहरी र आन्दोलनकारीबीच झडप भयो र दुःखद् घटना हुन पुग्यो ।

६. घटनाको पृष्ठभूमि

नेपालको राज्य पुनर्संरचना गर्ने सन्दर्भमा चार राजनीतिक दलहरूले गरेको निर्णयअनुरूप राज्यहरूको सीमाङ्कन गर्दा कैलाली जिल्ला टुक्रिने भयो भन्ने समाचार सार्वजनिक भएपछि सुदूरपश्चिमका नौ जिल्लामध्ये कुनै भाग पनि अन्य राज्यमा राख्न पाइँदैन भन्नेहरूको समूहले आन्दोलनको सुरुवात गरे । जसअनुसार साउन २१ गते धनगढीको एलएन चौकमा प्रदर्शन गर्दै अखण्ड सुदूरपश्चिम पक्षधरले साउन २१ गतेबाट अनिश्चितकालीन सुदूरपश्चिम बन्दको आह्वान गरे । अखण्ड सुदूरपश्चिमको माग गर्दै अखण्ड पक्षधरले सो दिन दिउँसो कैलालीको लम्की र अत्तरियामा चक्काजाम गरे । त्यस दिन सोही समूहले धनगढीमा संयुक्त लोकतान्त्रिक मधेसी मोर्चाको कार्यक्रममा अवरोध सिर्जना गरे । कार्यक्रममा सहभागी हुन सद्भावना पार्टीका अध्यक्ष राजेन्द्र महतो, नेपाली काङ्ग्रेसका नेता अमरेशकुमार सिंह सङ्घीय समाजवादी फोरमका नेता उपेन्द्र यादव धनगढी पुगेका थिए ।

अखण्ड सुदूरपश्चिमको आन्दोलन चलिरहेको बेला हिन्दू राज्यको माग गर्दै प्रदर्शन गरिएपछि कैलालीबासीको जनजीवन दिनभर अस्तव्यस्त रह्यो । यता तराईका जिल्ला कैलाली र कञ्चनपुरलाई पहाडी जिल्लासँग नमिसाउन माग गर्दै थरुहट समर्थकहरूले समेत कैलालीको धनगढीमा प्रदर्शन गरे । थरुहट सङ्घर्ष समितिले थरुहट प्रदेशको माग गर्दै सोही दिनबाट आन्दोलनको घोषणा गर्‍यो ।

अखण्ड सुदूरपश्चिम, हिन्दू राष्ट्र पक्षधर र थारूहटको माग गर्दै तीनै पक्षका आन्दोलनकारीले कैलालीको धनगढी अत्तरियालगायत जिल्लाका विभिन्न ठाउँमा दिनभर प्रदर्शन गरे । एकै पटक तीन पक्षले आन्दोलनका कार्यक्रम गरेपछि जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कैलालीमा सर्वपक्षीय बैठक बस्यो । सो बैठकमा निमित्त प्रमुख जिल्ला अधिकारी उदयबहादुर सिंह, इन्सेकका क्षेत्रीय संयोजक खडकराज जोशी, आन्दोलनरत् पक्षका अगुवा, सुरक्षा निकायका प्रमुख, बुद्धिजीवी र समाजसेवीहरूको उपस्थिति रहेको थियो । सो भेलाले सबै पक्षले शान्तिपूर्ण आन्दोलन गर्ने निर्णय गर्दै आन्दोलनकारीको समय जुधेर मुठभेट नहोस् भन्ने उद्देश्यले समय तालिकासमेत बनायो ।

साउन २३ गते पनि सँधैँ भैँ कैलाली बन्दको प्रभाव कायमै रह्यो । उद्योग धन्दा, कलकारखाना र यातायात ठप्प रहे । तीन दिनदेखिको बन्दका कारण जनजीवन अस्तव्यस्त रह्यो । तर कैलाली र कञ्चनपुरलाई सुदूरपश्चिमसँगै राखेर कर्णालीका आठ जिल्लासहितको छ प्रदेशको नयाँ सीमाङ्कनका अवधारणा सार्वजनिक भएपछि अखण्ड सुदूरपश्चिम पक्षधरको आन्दोलन फिर्ता भयो ।

यसैबीच केही दिनदेखि आन्दोलनरत् हिन्दू राज्य सङ्घर्ष समितिले आन्दोलन फिर्ता लियो । तर, थरुहटले कैलाली र कञ्चनपुरलाई सुदूरपश्चिमका अन्य जिल्लासँगै राख्ने समाचार सार्वजनिक भएपछि थरुहट पक्षधरको आन्दोलन चर्किँदै गयो । भदौ २३, २४, २५, २६ र २७ गते सँधैँभैँ थरुहट संयुक्त सङ्घर्ष समितिले आन्दोलनको कार्यक्रम जारी राख्यो ।

एक सातादेखि थरुहट प्रदेशको माग गर्दै आन्दोलनरत् थरुहट सङ्घर्ष समितिले कैलालीको टीकापुरमा साउन २८ गते आमसभा गर्‍यो । कार्यक्रममा नेपाली काङ्ग्रेसका नेता अमरेशकुमार सिंह, सङ्घीय समाजवादी फोरमका अध्यक्ष उपेन्द्र यादव र सद्भावना पार्टी (महतो)का राजेन्द्र महतोले विचार राखे । ती नेताहरूले तराई र पहाडीबीच फुट गराउने अभिव्यक्ति दिएको भन्दै अखण्ड पक्षधरले कैलालीको लम्कीमा प्रदर्शन गरे । कार्यक्रमका लागि टीकापुर पुगेका नेताहरूलाई कडा सुरक्षाबीच प्रशासनले लम्कीको बाटो नभई कटासेको जङ्गल हुँदै बर्दिया पुऱ्यायो । त्यसै दिन थरुहटले धनगढीमा समेत प्रदर्शन गर्‍यो ।

इन्सेक क्षेत्रीय कार्यालय, धनगढीले जिल्लामा वर्तमान समयमा चलिरहेको आन्दोलनमा मानवअधिकारको सम्मान तथा सद्भाव कसरी सम्पन्न गर्ने भन्ने विषयमा छलफल कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो । छलफल कार्यक्रममा प्रमुख जिल्ला अधिकारी राजकुमार श्रेष्ठ, सुरक्षा निकायका प्रमुख, राजनीतिक दलका प्रमुख र आन्दोलनरत् पक्षका अगुवाहरूको उपस्थिति रहेको थियो । कार्यक्रममा थरुहट र अखण्ड सुदूरपश्चिम आन्दोलन पक्षका अगुवाहरूले आफ्नो आगामी दिनका आन्दोलनमा सद्भाव बिथोल्ने अभिव्यक्ति नआउने बताएका थिए ।

साउन ३१ गते कैलाली जिल्लामा साउन २२ गतेदेखि भइरहेको थरुहट पक्षको आन्दोलनमा सँधै भैँ विहान ११ बजे थरुहट पक्षधरको ज्याली निस्कियो । यसैगरी, अखण्ड सुदूरपश्चिम पक्षधरले मधेसी नेताहरूले थरुहटद्वारा टीकापुरमा आयोजितको आमसभामा थारू र पहाडी समुदायबीच सद्भाव विथोल्ने अभिव्यक्ति दिएको भन्दै साउन ३१ गते एक विज्ञप्ति जारी गर्दै साउन ३२ गतेबाट सुदूरपश्चिममा अनिश्चितकालीन आमहडतालको घोषणा गर्‍यो । तर, बेलुकी जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कैलालीमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी राजकुमार श्रेष्ठ र सरोकारवालापक्षहरू इन्सेकका क्षेत्रीय संयोजकसहित बसेको सर्वपक्षीय छलफलमा साउन ३२ गते थरुहटको आमसभाको कार्यक्रम भएका कारण एक दिनलाई यातायात खोल्ने सहमति भएको थियो ।

थरुहट प्रदेश र अखण्ड सुदूरपश्चिम प्रदेशको माग गर्दै दुई पक्षधरले आन्दोलन गरिरहेको कैलालीको सदरमुकाम धनगढी सोमबार दिनभर तनावग्रस्त बन्यो । थरुहट संयुक्त सङ्घर्ष समितिले धनगढीमा साउन ३२ गते विरोधसभा गरेको थियो । विरोधसभामा नेकपा माओवादीका देव गुरुङसहित थारू नेताहरू उपस्थित थिए । यता अखण्ड पक्षधर युवाले सम्भौतालाई कुल्चंदै विरोधसभाका लागि गाउँगाउँबाट धनगढी पुगेका आन्दोलनकर्ताको टूटाकटर रोकेपछि धनगढी बजार तनावग्रस्त बन्यो । स्थिति नियन्त्रणमा लिन प्रहरीले चार सेल अश्रुग्याँस प्रहार गरेको थियो । यसैगरी अखण्ड पक्षधरले साउन २८ गते टीकापुरमा भएको कार्यक्रममा बोल्ने मधेसी नेताहरूले सुदूरपश्चिम टुक्राउने अभिव्यक्ति दिएको विरोधमा साउन ३२ गते थरुहटकै आमसभाका दिन धनगढीमा प्रदर्शन गरे । दोहोरो भडप हुने अवस्था सृजना भएपछि धनगढीको वातावरण दिनभर त्रसित बन्यो ।

सोही दिन कैलालीको सुखडमा रहेको घोडाघोडी एफएमका स्टेशन म्यानेजर हरेन्द्र चौधरी र समाचार प्रमुख निलमकुमार चौधरीलाई धनगढीमा आयोजना भएको थरुहट/थरुवान संयुक्त सङ्घर्ष समितिको विरोधसभाको समाचार सङ्कलन गरी फर्किने क्रममा धनगढीको चौराहामा अखण्ड सुदूरपश्चिम पक्षधरहरूले कूटपिट गर्नुका साथै उनीहरू चढेको मोटरसाइकल तोडफोड गरेका थिए ।

त्यस्तै, साउन ३२ गते नै समाचार सङ्कलनका लागि क्याम्पसचोक गइरहेका धनगढी एफएमका समाचारप्रमुख नृप रावल र पश्चिम टुडे एफएमका पासाड ठकुल्लालाई अखण्ड पक्षधरहरूले सेती अञ्चल प्रहरी कार्यालय अगाडि मोटरसाइकल नियन्त्रणमा लिएर गालीगलौज गरेका थिए ।

अखण्ड सुदूरपश्चिम पक्षधरले भदौ ४ गते धनगढीबाट टीकापुरसम्मको मोटरसाइकल ज्यालीको आयोजना गरेका थिए । सुरक्षाको कारण देखाउँदै प्रशासनले टीकापुरसम्म नपुग्न आग्रह गरे पनि त्यो टोली लम्कीबाट टीकापुरतर्फ मोडियो । दुर्गौली गाविसस्थित तोरैयापुरमा टोली पुगेपछि थरुहट पक्षधरसँग भडप भएको थियो । सो घटनामा परेर अखण्ड सुदूरपश्चिम पक्षधरका १७ जना घाइते भएका थिए । सो घटनामा चार प्रहरीसमेत घाइते भए । सोही दिन लम्कीका पत्रकार नवराज खनालमाथि समेत आन्दोलनकारीका तर्फबाट हातपात भयो ।

उक्त घटनापछि टीकापुरमा सुरक्षाको खतरा रहेको भन्दै जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कैलालीले बजारका केही स्थानमा निषेधाज्ञा जारी गर्दै कर्फ्यू आदेश जारी गर्‍यो । सोही बेलुका सरकारले सात प्रदेशको खाका प्रस्तुत गरेर सुदूरपश्चिमलाई नटुक्राउने भन्ने समाचार प्रकाशन तथा प्रसारण भएपछि भने भोलिपल्ट अर्थात् भदौ ५ गते अखण्ड पक्षधरले टीकापुरमा गर्ने भनेको आमसभाको कार्यक्रम स्थगित भयो । यता थरुहट प्रदेशका बारेमा सरकारका तर्फबाट कुनै किसिमको सुनुवाइ नभएको भन्दै थरुहटको आन्दोलन चर्कियो ।

त्यसै क्रममा भदौ ६ गते कैलाली जिल्लामा भएको थारू र पहाडी समुदायबीचको भाइचारा नबिगार्ने निर्णय गर्दै भदौ ६ गते आइतबार जिल्ला प्रशासन कार्यालय कैलालीमा सम्भौता भयो । सो सम्भौतामा जिल्लामा दुई समुदायबीच रहेको भाइचारामा आँच आउने कुनै किसिमका गतिविधि सञ्चालन नगर्ने भन्ने निर्णय भयो । सम्भौतासहितको प्रेस विज्ञप्तिमा दुवै पक्षका अगुवाहरू, राजनीतिक दलका नेता र नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरूले हस्ताक्षर गरेका थिए । हस्ताक्षर गरेको २४ घण्टा बित्न नपाउँदै समभौताविपरीत भदौ ७ गतेको दुःखदायी घटना हुन गयो ।

७. घटनाको विवरण

तथ्य सङ्कलन टोलीलाई घटनाका प्रत्यक्षदर्शीहरूले बताए अनुसार सरकारबाट भदौ ४ गते प्रस्तुत सात प्रदेशीय खाकाको विरोध गर्दै सरकारी कार्यालयहरूमा सरकारी बोर्ड हटाई थरुहट प्रदेशको बोर्ड भुण्ड्याउन भदौ ७ गते टीकापुरमा हजारौंको सङ्ख्यामा बिहानैदेखि आन्दोलनकारी जम्मा हुन थालेका थिए । घटनास्थल पशुहाटबजारभन्दा केही टाढा चिलिम चौकबाट त्यो समूह करिब ११ बजेतिर निस्कियो । केही दिन अघि मधेसी नेताहरूले जस्तो हतियार लिएर प्रतिकारमा जान हौस्याएका थिए, आन्दोलनकारीहरूले त्यस्तै हतियार बोकेको प्रत्यक्षदर्शीहरूले जनाए । उनीहरूका हातमा भाला, किला गाडिएका र तार बेरिएका बाँसका भाटा, आँसी, लाठी, गुलेली र ढुङ्गा बोकेका थिए । आन्दोलन सुरु हुँदा अधिल्लो पङ्क्तिमा महिला थिए र पछाडि पुरुषहरू । त्यो टोली विस्तारै अघि बढ्दै गयो । त्यतिञ्जेलसम्म शान्तिपूर्णरूपमा नै जुलुस बढिरहेको थियो । आन्दोलनकारीको भिडले सुरक्षामा खटिएको एसएसपी लक्ष्मण न्यौपानेसहितको समूहलाई धकेल्दै लग्यो । एसएसपीले त्योभन्दा अगाडि नबढ्न आग्रह गरे । तर आन्दोलनरत् समूहले नमानेपछि केही राउण्ड अश्रुग्याससमेत प्रयोग भएको थियो । तर त्यति गर्दा पनि स्थिति नियन्त्रणमा नआएपछि प्रहरीले रबरको बुलेट हानेको प्रत्यक्षदर्शीले बताए । उता आन्दोलनकारीका पक्षबाट भने गुलेली र ढुङ्गा बर्सिन सुरु भइसकेको थियो ।

त्यसैबेलादेखि आन्दोलनकारीको भिडले एसएसपी लक्ष्मण न्यौपाने र ड्यूटीमा खटिएका प्रहरीलाई धकेल्न सुरु गर्‍यो । र, ढुङ्गा, मट्याङ्गा बर्साउँदै लखेट्न थाल्यो । दिउँसो २ बजेतिर प्रहरीहरूमाथि आक्रमण सुरु भएको थियो । आन्दोलनकारीमा सबै थारू समुदायका रहेको एक प्रत्यक्षदर्शीले तथा सङ्कलक टोलीलाई बताइन् ।

ज्यान बचाउन एसएसपी न्यौपाने र प्रहरीहरूको समूह रगताम्य अवस्थामै भाग्यो । घटनास्थलमा त्यो भिडले भाँचेका मकै र एक स्थानीयको पानी खाने नलको भत्किएको ढलानले नै समूह कति ठूलो थियो भन्ने जनाउँछ । एसएसपी न्यौपाने भाग्दै गएर एक स्थानीयको गोठमा ठोक्किए । अध्ययन टोली भदौ १० गते त्यहाँ पुग्दा रगतको टाटा देखिएको थियो । त्यतिबेलासम्म न्यौपानेका अङ्गरक्षकहरू साथमै थिए । तर, भिडले केहीलाई नियन्त्रणमा लियो । एसएसपी न्यौपाने भाग्दै गएर एक स्थानीयको घरभित्र लुक्ने प्रयास गरे । उनीभित्र पसेर चुकूल लाग्न नपाउँदै उनलाई नियन्त्रणमा लिएर ढुङ्गा, इँटा, लाठी र भाला हानेर सोही घरको आँगनमा एकदमै निर्ममतापूर्वक उनको हत्या भयो । न्यौपाने मारिएको ठाउँबाट दुई मिटर जति टाढा सशस्त्र प्रहरी हवलदार रामबिहारी थारूको हत्या गर्‍यो । उनलाई केहीबेर भाला र लठ्ठी हानेपछि पेट्रोल छर्किएर आगो लगाइएको थियो । घटनास्थलमा उनको एउटा रातो रङ्गको रुमाल र ढडेको चेस्टगार्ड अनुगमनको क्रममा देखिएको थियो । हवलदार थारूको लास घोप्टिएको अवस्थामा रहेको र मलद्वारमा भाला घोचिएको अवस्थामा भेटिएको घटनास्थलमा उद्धार गर्न गएको प्रहरी समूहका प्रहरी जवान लोकेन्द्र साउदले टोलीलाई बताए । उनले थारूको लासभन्दा केही पर प्रहरी हवलदार श्यामबहादुर खड्काको लास पनि जलेको अवस्थामा भेटाए । दुवै जनालाई पेट्रोल छर्किएर आगो लगाइएको थियो ।

घटना भएको २० मिनेटपछि प्रहरी टोली घटनास्थलमा पुग्यो । 'हात जोरेर हामीलाई जान दिनुस' भन्दै आफूहरू घटनास्थल पुगेको उद्धारमा पुगेका प्रहरी जवान लोकेन्द्र साउदले बताए । प्रहरीको टोली घटनास्थलमा पुग्दा आन्दोलनकारी समूह भने नगरपालिकातर्फ अघि बढ्दै थियो । उद्धार गर्न आएको समूहले सुरुमा सडकमा रहेको प्रहरी जवान लालबहादुर चन्दको लास फेला पायो । केही पर घरमा एसएसपी र प्रहरी हवलदारहरूको लास थियो । घाइते प्रहरीसमेत धानबारीतिर भेटिए । अनि त्यो स्थानभन्दा ३ सय मिटर जति टाढा इन्स्पेक्टरद्वय बोहरा र विष्टको लास थियो । साउद भन्छन् "लाशको प्रकृति हेर्दा उनीहरूलाई कुटेरै हत्या गरिएको थियो ।" घटनास्थलनजिकै सशस्त्र प्रहरीका हवलदार श्यामबहादुर खड्काको लास थियो । प्रहरी जवान साउदका अनुसार सशस्त्र प्रहरी हवलदार रामबिहारी थारू र प्रहरी हवलदार श्याम खड्कालाई जलाएर हत्या गरेको देखियो भने अरुलाई कुटेर र भालाले घोचेर मारिएको थियो । बालक टेकबहादुर साउदको भने घरमै खेलिरहेको अवस्थामा गोली लागेर घटनास्थलमै ज्यान गएको बुवा नेत्रबहादुर साउदले बताए । नेत्र पनि टीकापुरमै रहेको उग्रतारा गणमा

कार्यरत छन् । उनी त्यस दिन त्यहीं नै ड्यूटीमा खटिएका थिए । आन्दोलनकारीले लखेट्न थालेपछि उनी घरतिर दौडिए । उनको पछिपछि चारपाँच जनाको एक समूह थियो । पर्खाल बाहिरबाट पेस्तोलले उनलाई ताकेको गोलीले वरण्डामा खेल्दै गरेका दुई वर्षीय छोरा टेकबहादुरलाई निशाना बनायो । नेत्र भन्छन् “गोली भुक्किएर छोरोलाई लागे पनि निशाना लगाउने मान्छेमा गोली चलाउने ज्ञान थियो ।” उक्त घटनामा मारिएका प्रहरीहरूसँग रहेका हतियारसमेत आन्दोलनकारीको समूहले लगेको छ ।

उक्त घटनामा सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरीका गरी ५६ जना घाइते भएको जिल्ला प्रशासन कार्यालयले जनाएको छ । घटनामा परी प्रहरी नायब निरीक्षक रवीन धनुषे, प्रहरी हवलदारद्वय केशवराज जोशी र जनक नेगी, प्रहरी जवान योगेन्द्रबहादुर ऐर र प्रहरी जवान रामचन्द्र जोशी गरी पाँच जना गम्भीर घाइते भए । उनीहरूलाई नेपालगञ्ज मेडिकल कलेज नेपालगञ्जबाट प्रहरी अस्पताल महाराजगञ्ज काठमाडौँ रेफर गरिएको छ । उनीहरू उपचाररत छन् । घाइतेमध्ये प्रहरी हवलदार जनक नेगीले भदौ १० गते उपचारका क्रममा ज्यान गुमाए ।

सो घटनामा परी घाइते भएका नेपाल प्रहरीतर्फ प्रहरी नायब निरीक्षक मानबहादुर बोहरा, प्रहरी हवलदार गजेन्द्रबहादुर शाह, प्रहरी हवलदार मुकेन्द्रबहादुर अधिकारी, प्रहरी जवान सुरेन्द्रबहादुर चन्द र प्रहरी जवान शेरराम पार्की भने नेपालगञ्ज मेडिकल कलेजमा उपचारपश्चात् फिर्ता भए । सो घटनामा परी सामान्य घाइते भएका प्रहरी निरीक्षक एकेन्द्रबहादुर खड्का, प्रहरी हवलदारद्वय खेमराज भट्ट र मानबहादुर बुढामगर, प्रहरी जवानहरू दीपराज थापा, जयराज धामी, लक्ष्मण साउद, लक्ष्मण नेपाली, गजबहादुर भण्डारी, केशव सिंह महारा, आनबहादुर विष्ट, दीपेन्द्र धामी, देवबहादुर मौनी, दीपक नेपाली, रामबहादुर ऐर, भरतसिंह बुडाल, नेत्रराज पडाल, राजेश धामी, मोहन सिंह साउद, देवसिंह कार्की र मोहनसिंह ठकुरीको भने टीकापुर अस्पतालमा उपचार भयो ।

सशस्त्र प्रहरीतर्फ घाइते प्रहरी निरीक्षक प्रेम ठकुल्ला, प्रहरी हवलदारहरू मोहन नाथ, खगेन्द्र नेपाली, सुरेन्द्र हमाल, कृष्ण बुढा र प्रहरी जवानहरू सुरेन्द्र तिरुवा, केशव जोशी, नीवन शाही, डम्मर विष्ट, कलम चन्द, राजेन्द्रप्रसाद विक, सौबहादुर भण्डारी, प्रसाद विक, अङ्कित नेपाली, खगेन्द्र खड्का, रामेश्वर टमटा, रामबहादुर नाथ, शिवदत्त भट्ट, खगेन्द्र दमाई, महेश पार्की र वीरेन्द्र विकको टीकापुर अस्पतालमा उपचार भएको थियो ।

सोही घटनामा घाइते भएका सशस्त्र प्रहरी हवलदारहरू रवीन्द्र विक, सुरेन्द्र हमाल, डम्मर विष्ट, शमशेर टमटा र प्रहरी जवानहरू सोनुबहादुर चौधरी र खगेन्द्र विकको भने क्षेत्रीय अस्पताल कोहलपुरमा उपचार भइरहेको छ ।

आन्दोलनकारीतर्फ भने शङ्करलाल कठरिया, दिलबहादुर चौधरी, राजकुमार कठरिया र हरिनारायण चौधरीको टीकापुर अस्पतालमा उपचार भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलालीले जानकारी दिएको छ ।

तीन दिन अघिदेखि सो स्थानमा कर्फ्यू लगाइएको थियो । घटनापछि बेलुकी सो स्थानमा सेना परिचालन गरियो । प्रशासनले भोलिपल्ट ८ गते बिहान १० बजे टीकापुर नगरपालिका र आसपासका १० वटा गाविसलाई दड्गाग्रस्त क्षेत्र घोषणा गर्‍यो । दड्गाग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरिसकेपछि अहिले टीकापुर र आसपासको क्षेत्रमा उच्च सुरक्षा सर्तकता अपनाइएको छ ।

सो घटनाको भोलिपल्ट बिहान भदौ ८ गते निस्किएको एक समूहले टीकापुरमा थारू नेताहरूको घर, एफएम र कार्यालयमा आगजनी गरेको छ । कर्फ्यू जारी भएको बेला गरिएको सो आगजनीमा थारूहट आन्दोलनका टीकापुर संयोजक रेशम चौधरीको नगरपालिकाभित्रै रहेको घर र फूलबारी रिसोर्टमा तोडफोड तथा आगजनी गरेको छ । रिसोर्ट परिसरमा पूर्णरूपमा जलेको अवस्थामा एउटा कारसमेत अनुगमनका क्रममा भेटिएको थियो ।

फूलबारी एफएम रेशमको नाममा दर्ता भए पनि पत्रकारहरूको समूहले ठेक्कामा लिएर सञ्चालन गर्दै आएको छ । आगलागीका कारण एफएमका सम्पूर्ण समान जलेर नष्ट भएका छन् । त्यसैदिन पहाडीहरूको समूहले दिउँसो १ बजेतिर आँखानजिकका जुगलाल चौधरीको किराना र साइकल पसल तोडफोड गर्‍यो । जुगलालले कर्फ्यूको बेला आफ्नो पसल तोडफोड गरेर लुटपाट मच्चाउने प्रति

आक्रोशित हुँदै आफूले देख्दै नदेखेका मान्छेहरूको हुल आएर छानीछानी थारूका घरटहरा जलाएको टोलीलाई बताए । जुगलालको घरनजिकै फोरम लोकतान्त्रिकका स्थानीय नेता प्रदीप चौधरीको ६ कोठे घरमा आगजनी गरे । स्थानीय मदन न्यौपाने भन्छन् 'ती स्थानीय थिएनन् । दुई तीन समूहमा विभाजित भएर थारूका घरटहरा तोडफोड र आगजनी गर्ने सबै पहाडी थिए । यसैगरी उक्त दिन नै टीकापुर नगरपालिकामै रहेका शिक्षक भगतराम चौधरीको दुईतले घर, वडा नं ९ मा रहेको जनक चौधरीको एक तल्ले चारकोठे घरमा आगजनी गर्‍यो । सो समूहले मुक्त कमैया महिला विकास मञ्चको कार्यालय रहेको घरमा आगजनीबाट पूर्णरूपले क्षति भयो । प्रत्यक्षदर्शीका अनुसार कर्फ्यूको समयमा तीनसमूहमा विभाजित भएर थारूका घर र बस्ती ढलाउँदै र जलाउँदै हिँड्दा पनि प्रशासनले बेवास्ता गर्‍यो । सोही दिन ब्लक नं ७ का मधेसी जनाधिकार फोरम लोकतान्त्रिकका सभासद् जनक चौधरीको चारकोठे घरमा समेत आगजनी गरेको थियो ।

द. सरोकारवालाको भनाइ

(क) स्थानीय प्रशासन

मोहन चापागाई, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, कैलाली

टीकापुर घटना योजनाबद्ध तरिकाले गरिएको हो । हामी अपराधीहरूलाई कारबाही गर्छौं । आफू घटना भएपछि मात्र कैलाली आएकोले धेरै कुरा बुझ्न बाँकी छ । जनताको जीउधनको सुरक्षाका लागि कर्फ्यू लगाइएको हो । सुरक्षाको स्थिति हेरेर खुकुलो पाउँ जान्छौं । कर्फ्यू लगाउनु पर्ने हाम्रो बाध्यता हो, रहर होइन । अति आवश्यक वस्तुको आपूर्ति तथा टीकापुर र धनगढीमा रोकिएका सवारी साधन र यात्रुहरूलाई गन्तव्यमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने छौं । सामाजिक सद्भाव कायम राख्नका लागि पहल गर्न सबै पक्षसँग अनुरोध गर्दछु ।

विनोदकुमार श्रेष्ठ, सु.प. पृतनापति, नेपाली सेना

नेपाली सेना स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ अनुसार परिचालन भएको हो । हामी लडाइँ लड्न नभई शान्ति सुरक्षा स्थापना गर्न र जनताको जीउधनको सुरक्षाका लागि खटिएका छौं । सेना परिचालन गरिएको स्थानहरूमा म आफैँ गएर सबै तहका सेनाहरूलाई जनतासँग राम्रो व्यवहार गर्न र कसैलाई पनि तर्साउने, दुर्व्यवहार नगर्न तथा प्रहरीको काममा सघाउन भनेको छु । यदि हाम्रोतर्फबाट कमजोरी भएमा भनिदिनु होला । जनताहरूमा अपील गरिएको पर्चासमेत छापेर गाउँगाउँमा पठाइएको छ ।

सुरजकुमार श्रेष्ठ, सशस्त्र प्रहरी बल, बैद्यनाथ बाहिनीपति

टीकापुरको घटनाले हामीलाई पनि लज्जाबोध भयो । कमजोर सुरक्षा व्यवस्थाका कारण क्षति हुन पुग्यो । आन्दोलनकारीहरूले सहमतिको नाममा हामीलाई भुक्त्याए । अहिले सुरक्षा कडा पारिएको छ । हामीबाट जनतालाई दुःख दिने काम हुँदैन । हामीबाट कही कतै कमजोरी भएमा सच्याउन तयार छौं ।

माधवप्रसाद नेपाल, प्रहरी नायब महानिरीक्षक, सु.प.

घटना भएपछि मात्र आफू यस क्षेत्रमा आएको र धेरै कुरा बुझ्न बाँकी रहेको छ । आन्दोलनका नाममा अपराध गरियो । हामी बदला लिन होइन थप क्षति हुन नदिन लागिपरेका छौं । घटनामा संलग्नहरूको खोजी भइरहेको छ । हत्या तथा आगजनी दुवै घटनामा संलग्नहरूलाई कारबाहीको दायरामा ल्याउन सबै उपाय अपनाउँछौं ।

(ख) आन्दोलनरत् पक्षको भनाइ

सो समयमा आन्दोलनरत् थरुहट थरुवान प्रदेश आन्दोलन गरिरहेको सङ्घर्ष समितिका पदाधिकारीहरू आफ्नो आन्दोलनका क्रममा घुसपैठ भएको केन्द्रीय नेताले बताए । कैलालीका केही स्थानीय नेताहरूले भने सरकारले थारूका माग सम्बोधन नगरेका कारण नै थारू समुदाय आक्रोशित

भएर घटना गराएको बताए । अहिले तत्कालीन समयमा आन्दोलन गरिरहेका थारू नेताहरू सार्वजनिक कार्यक्रममा उपस्थित भएका छैनन् । आफूहरूलाई प्रशासनले घटनामा संलग्न भएको आरोप लगाएर गिरफ्तार गर्न सक्ने खतरा रहेको बताए । थरुहट/थरुवान आन्दोलन समितिका संयोजक लाहुराम चौधरीलगायतका जिल्लास्तरका नेताहरू सम्पर्क बाहिर छन् । उनीहरूले सरकारले पक्राउ नगर्ने भन्ने बारेमा स्पष्ट घोषणा गरेमात्रै सार्वजनिक कार्यक्रममा भाग लिन सहज हुने अनुगमन टोलीलाई जानकारी गराए ।

(ग) प्रत्यक्षदर्शीहरूको भनाइ

प्रत्यक्षदर्शी, पशुहाटबजार जसको घरको आँगनमा एसएसपी मारिए

हामी घरमै बसिरहेका थियौं । उनीहरूले प्रहरीहरूलाई लखेट्दै ल्याए । हामी कच्ची घरको ढोकाबाट लुकेर हेर्दै थियौं । उहाँ (एसएसपी) भाग्दै आउनुभयो । त्यो ढोकाभित्र पसल खोज्नुभएको थियो । उनीहरूले भालाले ढोकालाई अड्काए चुकूल लगाउन पाउनु भएन । सबैजनाले तोडफोड गर्न खोजे, घरमा पनि ढुङ्गा र ईटाले हाने । हामीले न चिच्याउन सक्यौं, न बोल्न । यही आँगनमा लठी, ढुङ्गा, ईटा र भालाले हिकारै मारे । उता पछाडि अरुलाई मारेको देखेनौं । सारै डर लागेको छ । हामीलाई सुरक्षा चाहियो ।

घटनास्थलमा सुरुमा उद्धारका लागि पुग्ने सुरक्षार्थी

हामी घटना भएको २० मिनेटपछि पुग्यौं । त्यतिबेला आन्दोलनकारीको टोली बजारतिर जाँदै थियो । हामी घटनास्थलमा आउने प्रहरीसँग पनि लौरोबाहेक केही थिएन । आन्दोलनकारीलाई हात जोरेर हामीलाई जान दिनुस् भनेर घटनास्थलसम्म पुग्यौं । हामीले सुरुमा रोडमै ढलेको लोकेन्द्र चन्दको लाश भेट्यौं । त्यसपछि एसएसपी साबहरूको घटनास्थल आइपुग्यौं । त्यो दिन यस्तो अवस्था थियो कि कति मरेका थिए, कति मारिएका थिए हामीलाई नै अनुगमन गर्न गाह्रो थियो ।

प्रत्यक्षदर्शी, पशुहाटबजार

चिमल चौराहामा त ११ बजेतिरै जम्मा भएका थिए रे । यहाँ पशुहाटबजार आइपुग्दा १० बजिसकेको थियो । हामी त आगनमा बसेर हेर्दै थियौं । सबै आन्दोलनकारहरू सबै थारुजस्तै देखिन्थे । अगाडिपट्टि महिला आएका थिए जुलुसमा । आन्दोलनमा आउनेहरूले किला गाडिएका बाँस, आँसी, भाला र गुलेली बोकेका थिए । महिलाले ढुङ्गा बोकेका थिए । उनीहरूलाई अश्रुग्याँसले पनि छोएको थिएन । बाल्टीनहरूमा पानी भरेर रुमाल भिजाउँदै भिड्दै थिए । एसएसपीसाबले नै हामीलाई तपाईंहरूलाई चोटपटक लाग्न सक्छ भित्र गएर बस्नुहोस् भन्नुभएको थियो । खै यहाँ त गोली चलेको आवाज केही सुनेनौं, हामीले देखेजेल गोली चलेन । एकैछिनमा एसएसपी र अरु पुलिसलाई लखेट्दै लगे । त्यो दिनदेखि मेरा छोराछोरी एकदमै डराएका छन् ।

प्रत्यक्षदर्शी, टीकापुर नपा-१७ (पीडित), आक्रोशित समूहले भोलिपल्ट उनको पसल तोडफोड गरेको थियो

दिउँसो १ बजेतिर २०/२५ जनाको समूह आएको थियो । दिउँसो १ बजेतिर आएर मेरो पसल तोडफोड गरे । केही सामान लुटेर पनि लगे । उनीहरू कफर्यू लागेको बेला आए प्रहरीले केही गरेन । देखेर पनि नदेखेभैं गऱ्यो । के प्रहरी पहाडीहरूको सुरक्षाको लागि मात्र हो ?

(प्रत्यक्षदर्शीहरूको नाम प्रकाशन गरिएको छैन)

९. घटनापश्चात्को अवस्था

उक्त घटनापछि प्रमुख जिल्ला अधिकारी राजकुमार श्रेष्ठको स्थानमा मोहनबहादुर चापागाईं छन् । त्यसैगरी, भदौ ७ गतेको घटनापछि सरकारले सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरी दुवैका डिआईजी परिवर्तन गरेको छ ।

सो घटनापछि छानबिनका लागि राष्ट्रिय मानवअधिकारको टोली भदौ ९ गते घटनास्थल पुग्यो । यसैगरी, इन्सेकको टोली भदौ १० गते घटनास्थल पुग्यो । सरकारको तर्फबाट गठन गरिएको छानबिन समितिको टोलीसमेत भदौ १० गते टीकापुर पुगेको थियो । नेपाल सेनाले समाजमा सदाभैँ भाइचारा, सद्भाव र सौहार्दता कायम राख्न अनुरोध गर्दै थारू र पहाडी दुवै भाषामा अनुरोधपत्रसमेत जारी गरेको छ । प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोहनबहादुर चापागाईंले जनतालाई सुरक्षाको प्रत्याभूति दिलाउन प्रशासन सदैव तयार रहेको बताए । बाँच्न पाउने अधिकार वर्तमान समयमा महत्वपूर्ण रहेको बताउँदै चापागाईंले जिल्लामा शान्ति र नागरिकलाई राज्यप्रति विश्वास अहिलेको आवश्यकता भएको बताए ।

नेपाली सेनासँग सम्बन्धित कुनै प्रकारका गुनासा, समस्या र असुविधा भएमा सम्पर्क गर्न सजिलो पुगोस् भन्ने अभिप्रायले अनुरोधपत्र जारी गरेको नेपाली सेनाले प्रशासनसँग सहकार्य गरेर अत्यावश्यक सामानको आपूर्ति र रोकिएर बसेका यात्रुहरूलाई गन्तव्यसम्म पुऱ्याउने बताएको छ ।

यसैगरी, सशस्त्र प्रहरीले पनि सो घटनामा नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीबीच समन्वयको अभाव भएका र सुरक्षाको मूल्याङ्कन नगरिकन ड्यूटीमा खटाइएकोले ठूलो क्षति भएको भन्दै आगामी दिनमा नेपाल प्रहरीसँग सहकार्य गरेर नागरिक सुरक्षाका लागि तैनाथ रहने जनाएको छ ।

टीकापुरको घटनापछि थारू र पहाडी समुदायबीच वर्षौंदेखि रहेको आत्मियता धुमिल बनेको छ । घटना प्रत्यक्ष देखेका बालबालिका अभिभावकलाई सो स्थान छोडेर टाढा बसाई सार्न आग्रह गर्दछन् । पहिले थारू र पहाडीबीच फरक नदेख्ने बालबालिकालाई समेत मनोवैज्ञानिक त्रास उत्पन्न भएको छ । दिनै पिच्छेको कफर्यूले काम गरी खाने समुदाय एकदमै मारमा परेको छ ।

टीकापुर घटनामा भदौ ७ गते भएको हिंसात्मक घटनामा संलग्न भएको आरोपमा भदौ ८ र ९ गते गिरफ्तार गरिएकामध्ये मनुवा गाविस-४ का २२ वर्षीय हरिनारायण चौधरी, त्रिशक्ति नपा-४ का ४० वर्षीय प्रेमबहादुर चौधरी र जोशीपुर गाविस-४ भबहीका ४४ वर्षीय रामप्रसाद चौधरी, मनुवा गाविस-१ कञ्चनपुरका २८ वर्षीय रामकुमार कठरिया (चौधरी) सोही गाविसका क्रमशः २५ वर्षीय राजकुमार कठरिया (चौधरी), २३ वर्षीय सुन्दरलाल कठरिया (चौधरी) र २० वर्षीय दिलबहादुर चौधरीविरुद्ध ज्यान मुद्दा चलाइने जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कैलालीका प्रवक्ता डिएसपी विश्वराज खड्काले बताए ।

यसैगरी, टीकापुरमा भएको हिंसात्मक घटनामा संलग्न भएको आरोपमा प्रहरीले थप आठ जनालाई पक्राउ गरेको छ । सुरक्षाकर्मीको गस्ती टोलीले १३ गते राति टीकापुर, जोशीपुर, थापापुर र बर्दियालगायतका ठाउँबाट आठ जना पक्राउ गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मुद्दा शाखाका इन्स्पेक्टर सूर्यबहादुर चन्दले बताए ।

पक्राउ पर्नेहरूमा थापापुर गाविस-७ नवलपुरका वृजमोहन चौधरी, राजेश चौधरी, थापापुर ६ का विश्राम चौधरी, थापापुर गाविस-८ का सन्तराम चौधरी, शितलदास चौधरी, बिसन चौधरी र टीकापुर-१ का विरु चौधरी रहेका इन्स्पेक्टर चन्दले जानकारी दिए । प्रहरीले टीकापुर घरभएका एक शिक्षकलाई समेत बर्दियाको राजापुरबाट पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेमा टीकापुर-११ नल्कीका रामनरेश चौधरी रहेका छन् । पक्राउ परेकाहरूलाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलालीमा थुनामा राखिएको छ । यस घटनाको छानबिन गर्न सरकारले राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागको पूर्व प्रमुख देवीराम शर्माको अध्यक्षतामा एआईजी जीवन थापा, प्रताप थापा, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागका गणेश अधिकारी र गृह मन्त्रालयका सहसचिव गणेश अधिकारीसहित पाँच सदस्यीय समितिको भदौ ८ गते गठन गरिएको थियो ।

प्रहरीले ११ जनालाई पक्राउ गरेको भए तापनि तीन जनालाई सामान्य सोधपुछपछि छोडिदिएको छ । यसअघि पक्राउ भएका सात जना विरुद्ध कर्तव्यज्यान मुद्दा चलाइसकेको छ ।

१०. पीडितहरूको हालको अवस्था

घटनामा परी आठ प्रहरी र एक बालक गरी नौ जनाको ज्यान गएको छ । उनीहरू सबैको दाहसंस्कार भएको छ । घटनामा परेर ज्यान गुमाउने प्रहरीहरूको परिवारको आर्थिक अवस्थासमेत धेरैको कमजोर छ । घटनामा परी सामान्य घाइते भएका प्रहरी उपचारपश्चात् घर फर्किएका छन् भने केही

प्रहरीहरू काठमाडौं र कोहलपुरमा उपचारकै क्रममा छन् । कैलालीको टीकापुर घटनामा घाइते भई कोहलपुर मेडिकल कलेजमा उपचार लागि आएकाहरूको नामावली यसप्रकार छ ।

नेपाल प्रहरीतर्फ

१. योगेन्द्रबहादुर ऐर, वर्ष २८, प्रहरी जवान
२. सुरेन्द्र चन्द, वर्ष २७, प्रहरी जवान
३. मनबहादुर बोहरा, वर्ष ४८, प्रसनि
४. केशवराज जोशी, वर्ष ३०, प्रहरी हवलदार
५. मकेन्द्र अधिकारी, वर्ष २९, प्रहरी हवलदार
६. गजेन्द्र शाह, वर्ष ३२, प्रहरी हवलदार
७. रवीन्द्र धनुषे, वर्ष ३३, सई
८. रामचन्द्र जोशी, वर्ष ३०, प्रहरी जवान
९. जनक नागे, वर्ष ३७ प्रहरी हवलदार
१०. ऐरराम पासी, प्रहरी जवान

सशस्त्र प्रहरीतर्फ

१. खगेन्द्र विक, सप्रह
२. रवीन्द्र विक, वर्ष २५ सप्रज
३. समशेरसिंह टमटा, वर्ष २९, सहायक हवलदार
४. सुरेन्द्र हमाल, वर्ष ३०, ससह
५. सोनबहादुर चौधरी, वर्ष २५, सप्रज
६. डम्बर विष्ट, वर्ष ३१ सप्रह

अन्य आन्दोलनकारी घाइते भएको बताएपछि उनीहरूको जानकारी उपलब्ध भएन ।

यसैगरी, भदौ ९ गते भएको आगजनी र तोडफोडमा थुप्रै थारू समुदायका घर र टहरा तहसनहस पारिएका छन् । उनीहरू हाल विस्थापित अवस्थामा छन् । बजार क्षेत्र बन्द भएका कारण दैनिक ज्याला मजदुरी गरेर खाने वर्गको अवस्था दिनदिनै दयनीय बन्दै गइरहेको छ । बजारमा आवतजावत शुन्य छ । जरुरी काम पर्दासमेत मानिसहरू ओहोरदोहोर गर्न पाएका छैनन् । टीकापुर घटनाले थारू र पहाडी समुदायबीचको विश्वासमा समेत आँच पुऱ्याएको छ । सेना र प्रहरीले पहरा दिन छोडेपछि आफूहरूमाथि आक्रमण हुन्छ की भन्ने त्रासमा पहाडी समुदाय छ । यसैगरी, नगरपालिकाभित्रको थारू समुदायको अवस्थासमेत जटिल बन्दै गइरहेको छ । थरुहटको आन्दोलनका क्रममा प्रहरी र एक बालक मारिएपछि उनीहरू सिङ्गो थारू समुदायलाई नै अपराधीको रूपमा नहेरिदिनसमेत आग्रह गर्दछन् ।

११. घाइते भएका प्रदर्शनकारीहरूको नामावली

- शंकरलाल कठरिया, मुनुवा-१ कञ्चनपुर
- दिलबहादुर चौधरी, मुनुवा-१ कञ्चनपुर
- राजकुमार कठरिया, मुनुवा-१ कञ्चनपुर
- हरिनारायण चौधरी, मुनुवा-१ कञ्चनपुर

१२. निष्कर्ष

- थरुहट आन्दोलनको क्रममा ड्यूटीमा खटिएका प्रहरीहरूको भएको हत्या एकदमै अमानवीय छ । ज्यान बचाइदिन आग्रह गर्दागर्दै पनि मानु मानवताविपरीतको कार्य हो । उनीहरूको लाशको प्रकृति र घटनास्थल हेर्दा संवेदनाहीन कार्य गरेको पुष्टि हुन्छ ।
- प्रहरीले हदैसम्म संयमता अपनाएको पुष्टि आन्दोलनकारीमध्ये कसैको पनि हताहत नहुनुले हुन्छ ।
- राज्यसँग भएको मागलाई एकअर्को समुदायको सद्भाव भड्कने गरी कार्य गर्न कानूनले कसैलाई छुट दिँदैन । कानून हातमा लिनेहरू जो भए पनि उनीहरूलाई कानूनको दायरामा ल्याउनुपर्छ ।
- उक्त घटना थारू पहाडीहरूको बीच नभई प्रहरीतर्फ लक्षित भएको देखिन्छ ।

१३. सुझाव

- घटना कैलाली जिल्लाको टीकापुरमा भए पनि आन्दोलनका सबै कार्यक्रम राजनीतिसँग जोडिएको हुँदा केन्द्रले गर्ने निर्णयमै कैलालीको अवस्था उथलपुथल हुने गरेको छ । यसकारण दलहरूले प्रादेशिक खाका कोर्दा र सार्वजनिक कार्यक्रममा अभिव्यक्ति दिँदा कुनै एक पक्षलाई उचाल्ने र अर्को पक्षलाई दोष दिने कार्य गरिनु हुँदैन ।
- लामो समयदेखि जिल्लामा आन्दोलन भइरहँदा पनि राज्य र राजनीतिक दलका शीर्ष नेताहरू संवेदनशील बन्न नसकेका कारण आन्दोलन हिंसात्मक गतिविधितर्फ गइरहेकोले यसतर्फ सबैले सचेत हुनु आवश्यक छ ।
- टीकापुर र आसपासका क्षेत्रमा बस्ने थारू र पहाडी समुदायबीच कम हुँदै गएकोले विश्वासको वातावरण तयार गर्न ग्रामीण स्तरबाटै पहल गर्ने, हामी सबै एकअर्काका परिपूरक हौं भन्ने भावना जागृत गराउन आवश्यक छ ।
- कर्फ्यूका कारण जनजीवन कठिन बन्दै गएका कारण यसको निवारणका लागि वैकल्पिक उपायहरू खोज्न आवश्यक छ ।
- लामो समयदेखि विद्यालय बन्द भएका कारण विद्यार्थी मारमा परेका छन् यसतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

अनुसूचीहरू

इन्सेकद्वारा जारी विज्ञप्तिहरू

मिति : २०७२ भदौ ८

प्रेस विज्ञप्ति

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

कैलाली जिल्लाको टीकापुरमा भदौ ७ गते थरुहट आन्दोलनकारीको प्रदर्शनका क्रममा भएको हिंसात्मक घटनाप्रति अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक) को गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ । उक्त घटनामा सात जना प्रहरीहरू, एक प्रहरीका दुई वर्षीय छोरा मारिएको र आन्दोलनकारी पक्षका तीन जना घाइते भएको पुष्टि भइसकेको छ । मृतकहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

आन्दोलनकारी पक्षबाट अत्यन्त बर्बरतापूर्वक प्रहरीहरू र दुई वसें बालक मारिएको तथ्य सार्वजनिक भइसकेको छ । यस्तो अमानवीय एवम् घृणास्पद कार्यको निन्दा गर्दछौं ।

शान्तिपूर्ण आन्दोलनका लागि कुनै पनि प्रकारका हतियारको आवश्यकता पर्दैन र हिंसाबाट कुनै पनि समस्याको समाधान हुन सक्दैन भन्ने कुरा हेक्का राख्न आन्दोलनकारी पक्षसँग आग्रह गर्दछौं ।

टीकापुरमा भएको हिंसात्मक घटनाका दोषीहरूलाई कानुनी कारवाही गर्नका लागि यथाशीघ्र न्यायिक छानबिन गर्नुका साथै घाइतेहरूको उपचारको समुचित प्रबन्ध गर्न सरकारसमक्ष माग गर्दछौं ।

सुबोधराज प्याकुरेल
अध्यक्ष

मानवअधिकार र सामाजिक न्यायका निमित्त
अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)
स्यूचाटार-४ (नीलो घर), कलङ्की, पोष्ट बक्स नं. २७२६, काठमाडौं, नेपाल
फोन ४२७८७७०, फ्याक्स ४२७०१११
email : insec@insec.org.np
Website : www.insec.org.np, www.inseconline.org

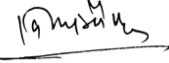
प्रेस वक्तव्य

टीकापुर घटनाको अनुगमनका लागि मानवअधिकारकर्मीको टोली घटनास्थलतर्फ

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

गत भदौ ७ गते टीकापुरमा भएको हिंसात्मक घटनाको तथ्य सङ्कलन गर्न इन्सेकको नेतृत्वमा एक टोली भदौ १० गते घटनास्थलतर्फ प्रस्थान गरेको छ । तथ्य सङ्कलन टोलीमा इन्सेक मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय संयोजक कृष्ण गौतम, सुदूरपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय संयोजक खडकराज जोशी, इन्सेक केन्द्रीय कार्यालयका बिमलचन्द्र शर्मा, इन्सेक कैलाली प्रतिनिधि सुमित्रा भट्टराई, सिविनका माधव लोहनी, स्कोप नेपालका अभयराज जोशी, थारु नागरिक समाजका अध्यक्ष दिलबहादुर चौधरी, काहुराष्टका सूर्य भण्डारी, मानवअधिकार परिषद्का अध्यक्ष दीपेन्द्र सिंह, मानअधिकार परिषद्का तेज तारमी मगर र टीकापुरका स्थानीय मानवअधिकारकर्मी फिरूलाल चौधरी संलग्न छन् ।

तथ्य सङ्कलन टोलीले घटनास्थलको अनुगमन, पीडित परिवारसँग भेटघाट, स्थानीय तथा प्रत्यक्षदर्शी तथा स्थानीय सुरक्षा निकाय, घाइतेहरू र टीकापुरका नागरिक समाज, आन्दोलनरत पक्षसँग कुराकानी गरी तयार गरेको प्रतिवेदन काठमाडौँबाट सार्वजनिक गरिने छ ।

विजयराज गौतम
कार्यकारी निर्देशक

टीकापुर नपामा गते दिउँसो आन्दोलनकारी पक्षबाट मारिएका प्रहरीहरूको नामावली

क्र.सं.	मृतकको नाम	ठेगाना	पद	कैफियत
१	लक्ष्मण न्यौपाने	अञ्चल प्रहरी कार्यालय, कैलाली	एसएसपी	नेपाल प्रहरी
२	बलराम विष्ट	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कैलाली	इन्सपेक्टर	नेपाल प्रहरी
३	केशव बोहरा	अञ्चल सशस्त्र प्रहरी गुल्म, सेती	इन्सपेक्टर	नेपाल प्रहरी
४	श्यामबहादुर खड्का	अञ्चल सशस्त्र प्रहरी गुल्म, सेती	हवलदार	नेपाल प्रहरी
५	लोकेन्द्रबहादुर चन्द	इलाका प्रहरी कार्यालय टीकापुर, कैलाली	प्रहरी जवान	नेपाल प्रहरी
६	रामबिहारी थारु	स.प्र. गण उग्रतारा टीकापुर, कैलाली	प्रहरी हवलदार	सशस्त्र प्रहरी
७	ललितबहादुर साउद	स.प्र. गण उग्रतारा टीकापुर, कैलाली	प्रहरी हवलदार	सशस्त्र प्रहरी
८	टेकबहादुर साउद	टीकापुर नगरपालिका वडा नं ९ मालिकाटोल	२ वर्षीय बालक	सशस्त्र प्रहरी नेत्र साउदका छोरा
९	जनकबहादुर नेगी	सर्वोच्च अदालत न्यायधिस सुरक्षा डेस्क	प्रहरी हवलदार	नेपाल प्रहरी

भदौ ७ गते भएको हिंसात्मक घटनापछि टीकापुरमा थरुहट नेताको सम्पत्तिमा गरिएको क्षति विवरण

क्र.स.	नाम	ठेगाना	क्षतिको विवरण	कैफियत
१	रेशम चौधरी	टीकापुर नपा-९	दुई तले पक्की घर, रिसोर्ट र एफएममा आगजनी	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त
२	जगुलाल चौधरी	टीकापुर नपा-९	किराना पसल र साईकल आगजनी	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त
३	सर्जु चौधरी	टीकापुर नपा-९	एक तले पक्की घर तोडफोड र आगजनी	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त
४	प्रदिप चौधरी	टीकापुर नपा-९	एक तलेघरमा आगजनी	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त
५	जनक चौधरी	टीकापुर नपा-९	एक तले घरमा आगजनी गरेको	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त
६	प्रभातराम चौधरी	टीकापुर नपा-९	दुई तलेघरमा आगजनी, तोडफोड	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त

यसका साथै टीकापुर बजार क्षेत्रका थारु समुदायका थुप्रै टहराहरु तोडफोड भए ।

१. घाइते भई ने.ग.मा उपचार हुन नसकि काठमाडौं लगेका घाइते प्र.क.हरुको नामावली								
क्र.सं.	दर्जा	नामथर	दरबन्दी	बतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कैफियत
१	प्र.ना.नि.	रवीन्द्र धनुषे	ई.प्र.का.टीकापुर कैलाली	जि.बैतडी हाट १	२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगञ्ज, काठमाडौं	नभएको	
२	प्र.ह.	केशवराज जोशी	स.प्र.गण नं.४ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगञ्ज, काठमाडौं	नभएको	
३	प्र.ज.	योगेन्द्रबहादुर ऐर	स.प्र.गण मु.का.धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगञ्ज, काठमाडौं	नभएको	
४	प्र.ज.	रामचन्द्र जोशी	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगञ्ज, काठमाडौं	नभएको	
२. नेपालगञ्जबाट उपचारपछि फिर्ता भएका प्र.क. हुरूको नामावली								
१	प्र.ना.नि.	मानबहादुर बोहरा	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगञ्ज	भएको	
२	प्र.ह.	गजेन्द्रबहादुर शाह	स.प्र.गण नं.३ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगञ्ज	भएको	
३	प्र.ह.	मुकेन्द्रबहादुर	स.प्र.गण नं.२ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७	कोहलपुर मेडिकल कलेज	भएको	

		अधिकारी			१३:३० बजे	नेपालगञ्ज		
४	प्र.ज.	सुरेन्द्रबहादुर चन्द्र	स.प्र.गण नं.३ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगञ्ज	भएको	
५	प्र.ज.	शेरराम पार्की	स.प्र.से. बैतडी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगञ्ज	भएको	
३. सामान्य घाइते भई टीकापुर अस्पतालमा उपचार भएका प्र.क.हरूको नामावली								
१	प्र.नि.	एकेन्द्रबहादुर खड्का	अ.प्र.का.सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
२	प्र.ह.	खेमराज भट्ट	स.प्र.गण नं.२ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
३	प्र.ह.	मानबहादुर बुढामगर	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
४	प्र.ज.	दिपराज थापा	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
५	प्र.ज.	जयराज धामी	स.प्र.गण नं.२ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
६	प्र.ज.	लक्ष्मण साउद	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
७	प्र.ज.	लक्ष्मण नेपाली	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
८	प्र.ज.	गजबहादुर भण्डारी	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
९	प्र.ज.	केशवसिंह महारा	स.प्र.गण म.का.धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
१०	प्र.ज.	आनसिंह विष्ट	स.प्र.गण म.का.धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
११	प्र.ज.	दिपेन्द्र धामी	स.प्र.गण नं.२ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
१२	प्र.ज.	देवबहादुर मौनी	स.प्र.गण नं.२ गुल्म		२०७२।१।७	टीकापुर अस्पताल	भएको	

			धनगढी		१३:३० बजे		
१३	प्र.ज.	दिपक नेपाली	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१४	प्र.ज.	रामबहादुर ऐर	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१५	प्र.ज.	भरतसिंह बुडाल	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१६	प्र.ज.	नेत्रराज पडाल	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१७	प्र.ज.	राजेश धामी	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१८	प्र.ज.	मोहनसिंह साउद	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१९	प्र.ज.	देवसिंह कार्की	स.प्र.से. बाजुरा		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
२०	प्र.ज.	सुरजसिंह ठकुरी	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको

४. स.प्र.बलतर्फ घाइते भई टीकापुर अस्पतालमा उपचार भएका स.प्र.क.हरूको नामावली

क्र.सं.	दर्जा	नामथर	दरबन्दी	बतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कैफियत
१	स.प्र.नि.	प्रेम ठकुल्ला	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
२	स.प्र.ह.	मोहन नाथ	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
३	स.प्र.ह.	खगेन्द्र नेपाली	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
४	स.प्र.ह.	सुरेन्द्र हमाल	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
५	स.प्र.ह.	कृष्ण बुदा	उग्रतारा गण टीकापुर		२०७२।१।७	टीकापुर अस्पताल	भएको	

			कैलाली		१३:३० बजे		
६	स.प्र.ज.	सुरेन्द्र तिवारी	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
७	स.प्र.ज.	केशव जोशी	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
८	स.प्र.ज.	नवीन शाही	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
९	स.प्र.ज.	डम्बर विष्ट	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१०	स.प्र.ज.	कलम चन्द	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
११	स.प्र.ज.	राजेन्द्रप्रसाद विक	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१२	स.प्र.ज.	सौवबहादुर चौधरी	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१३	स.प्र.ज.	प्रसाद विक	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१४	स.प्र.ज.	अंकित नेपाली	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१५	स.प्र.ज.	खगेन्द्र खड्का	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१६	स.प्र.ज.	रामेश्वर टमाटा	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१७	स.प्र.ज.	रामबहादुर नाथ	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१८	स.प्र.ज.	शिवदत्त भट्ट	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१९	स.प्र.ज.	खगेन्द्र दमाई	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको

२०	स.प्र.ज.	महेश पार्की	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
२१	स.प्र.ज.	वीरेन्द्र विक	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
५. स.प्र. बलतर्फ घाइते भई कोहलपुर मेडिकल कलेजमा उपचारपश्चात् APF क्षेत्रीय अस्पताल कोहलपुरमा फिर्ता भएका स.प्र.क.हरूको नामावली								
क्र.सं.	दर्जा	नामथर	दरबन्दी	बतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कैफियत
१	स.प्र.ह.	रविन्द्र विक	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	APF क्षे.अ.कोहलपुर नेपालगञ्ज	नभएको	
२	स.प्र.ह.	सुरेन्द्र हमाल	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	APF क्षे.अ.कोहलपुर नेपालगञ्ज	नभएको	
३	स.प्र.ह.	डम्पर विष्ट	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	APF क्षे.अ.कोहलपुर नेपालगञ्ज	नभएको	

साउन २३ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलालीमा बसेको भेलाले गरेको निर्णयको प्रतिलिपि

आज मिति २०७३/०८/२३ गतेको पश्चात्को समयमा प्रहरी कार्यालयको आदेशमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय कैलालीमा त्रिमित प्रमुख जिल्ला अधिकारी इन्द्र बहादुर शिंदे को प्रमुख आतिथ्यमा विभिन्न राप्रपा त्रिमित पदाधिकारीहरूको बैठक, रामा पसेवी, सुरक्षा निगरानी प्रमुख ने लखार, सुरक्षा पश्चिम पहाडार हिन्दू सङ्घ संरक्षण संघर्ष समिति, घाट इत्यादीको संघर्ष समिति लगायतले गरेको प्रतिनिधित्व कानिना आग सडकालमा सुन्व-धामा निम्नानुसारको उपस्थितिमा राप्रपा व कोठु वशी निम्नानुसारको निर्णय गरियो।

निम्नः-

१. त्रिमित प्रमुख जिल्ला अधिकारी - इन्द्र बहादुर शिंदे - जिल्ला प्रशासन कार्यालय कैलाली
२. प्रहरी इन्सपेक्टर - विष्णु बहादुर चन्द -
३. विभिन्न राप्रपा नेताहरूको प्रतिनिधि
४. अक्षय, नेमा (स्थान) दीर्घ सोडरी
५. जिलाधिकारीको सहायक - विमल जोशी
६. दीर्घ सोडरी
७. श्री - ...
८. श्री - ...
९. श्री - ...
१०. श्री - ...
११. श्री - ...
१२. श्री - ...
१३. श्री - ...
१४. श्री - ...
१५. श्री - ...
१६. श्री - ...
१७. श्री - ...
१८. श्री - ...
१९. श्री - ...
२०. श्री - ...

निर्णयः -

१. सबसे पक्षवाट छोडिक कार्यक्रमरुपे आन्वीपूर्ण, मर्यादि र संयमित बनाउने
२. कुनै पनि पक्षलाई आक्षेप आउने गरी मन्तव्यत्व हुनपल नराउने
३. कसैको आन्वीषित लाई क्षयर नपार्ने गरी समझ मिलाउने
४. आन्दोलनको अगाडि जै नहुनले मात्र हत संगतनलाई नियमित गराउने
५. आन्दोलनको समर्थन प्रहरी प्रशासनलाई जानका गराउने।
- ६) आन्दोलनको समर्थन निम्नातुथार हुने छ।
- (क) विक्टर वीजे देखी बराण्ड सु. प. को
- (ख) ११ वजे देखी १३ वजे सम्म घण्टा हट्ने
- (ग) १३ वजे देखी हिन्दु सण्ट संघर्ष समितिगे

Handwritten signatures and notes, including the name 'Sushil Kumar' written vertically. There are several scribbles and crossed-out lines over the text.

भदौ १ गते इन्सेक क्षेत्रीय कार्यालय कैलालीमा बसेको भेलाले जारी गरेको प्रेस विज्ञप्ति

प्रेस विज्ञप्ति

मिति २०७२ साल श्रावण ३२ गतेका दिन थारुवान/थरुहट संघर्ष समितिले धनगढीमा आयोजना गरेको विरोध सभामा सभाका केही वक्ताहरुबाट मानव अधिकारकर्मी, मानव अधिकारसंस्था, संचार माध्यम र उद्योग वाणिज्य संघका सम्बन्धमा व्यक्त विचारहरु प्रति हाम्रो ध्यानकर्षण भएको छ।

सबै जातजाती, क्षेत्र र समुदायको मानव अधिकार र स्वतन्त्रताको सम्मान होस भन्नाका खातिर मानव अधिकार संघसंस्था, मानव अधिकारकर्मी र संचार माध्यम तथा उद्योग वाणिज्य संघले सदभाव रयाली माफत आफ्नो व्यवसायीक र पेशागत धर्म निर्वाह गर्दै आएका छन।

मानव अधिकार र नागरिक स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्ने कार्यमा सबै राजनैतिक दल, जातिय संगठनहरु र प्रहरी, प्रशासन समेतले पुर्याएको सहयोग र सदायसयताको पनि हामी सहाना गर्न चाहन्छौं।

साथै मिति २०७२ श्रावण ३१ गते बेलुका कैलाली जिल्लामा आन्दोलनरत पक्षहरु र अन्य सरोकारवालाहरु बीच जिल्ला प्रशासन कार्यालय कैलालीमा भएको सर्वपक्षिय सहमति विपरित २०७२ श्रावण ३२ गते आन्दोलनरत पक्षहरुबाट केही गतिविधीहरु भएको समेत देखियो। यस्ता क्रियाकलाप नहोउन भन्नाका लागि मानव अधिकार संघसंस्था तथा संचारमाध्यम र उद्योग वाणिज्य संघ लगायतले आ-आफ्नो तर्फबाट भूमिका निर्वाह गरिरहेको अवस्थामा श्रावण ३२ गते सम्पन्न उक्त सभामा केही व्यक्ताहरुबाट सामाजिक सदभावका विरुद्ध तथा केही मानव अधिकारकर्मी र संचार संस्थाका विरुद्ध आक्षेप लगाई विद्वेष तथा भ्रम सिर्जना गर्ने अभिव्यक्ति प्रति हाम्रो गम्भिर ध्यानाकर्षण भई यस किसिमका विषय आपसी सहमति, समझदारी र बातांका माध्यमबाट टुंग्याउनुका लागि सम्बन्धित सबैलाई हार्दिक आन्धान गर्दछौं।

१. शरत शर्मा, अध्यक्ष नेपाल उद्योग वाणिज्य संघ
२. हेमकर्ण शिखर " गैसस महासंघ नेपाल
३. चित्रा पनेरु " जिल्ला प्रशासन कार्यालय कैलाली
४. शंकर बोराडी अध्यक्ष कै. उ. वा. संघ
५. राजेन्द्र शहादुर साइद उपाध्यक्ष नेपाल वाणिज्य संघ
६. सावित्री शिखर " दलित महिला आघाडी मंच नेपाल
७. ज्ञानेश्वर सिंह " राष्ट्रिय शान्ति र लोकतन्त्र लोभ नेपाल
८. सुधीर शर्मा " नागरिक समाज अधिकारकर्मी
९. विप्रेन्द्र शहादुर सिंह मानव अधिकार परिषद " सि. वी.
१०. चित्रा पनेरु " एडवोकेट नेपाल
११. दिल शहादुर चौधरी " धार, नागरिक समाज
१२. रविकुमार राज जोशी - इन्सेक क्षेत्रीय कार्यालय -

भदौ ६ गते सर्वपक्षीय बैठकपछि जारी भएको विज्ञप्ति

प्रेस विज्ञप्ती

मिति २०७२ च ६ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालय कैलालीमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी राजकुमार श्रेष्ठको अध्यक्षतामा बसेको सर्वपक्षीय बैठकमा निर्णय भए बमोजिम जारी गरिएको ।

देशका अनेकै समय देखि अखण्ड सुदूरपश्चिम र धरुहट/धारुवान प्रदेशको माग राख्दै आन्दोलनरत पक्षहरूका नेताहरूको गतिविधिहरू प्रति हाम्रो गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ ।

यसक्रममा आन्दोलनरत पक्षका तर्फबाट एक अर्का विरुद्ध सभा सम्मेलनमा रोक लगाउने, सांघातिक आक्रमण गर्ने साथै सर्वसाधारणहरूको समेत अधिकार कुण्ठित हुने गरी आक्रमण र सम्पत्ती क्षति गर्ने कार्यहरूले जातीय सामाजिक सद्भावमा खलल पुग्न गई जिल्लाको शान्ति सुरक्षामा नै गम्भीर असर परिरहेकोले हामी आन्दोलनरत पक्ष, आन्दोलनमा नरहेका पक्ष, सञ्चारकर्मी, मानवअधिकारकर्मी र नागरिक समाज सबै पक्षहरूमा जातीय सामाजिक सद्भाव कायम गर्नका लागि हार्दिक आह्वान गर्दछौ ।

धरुहट र धारुवान राज्य पक्षधर र अखण्ड सुदूरपश्चिम पक्षधरका आन्दोलनका क्रममा भएका घटना तथा क्षतिको अनुमगन गरी पिडितलाई न्याय र क्षतिपूर्ति, घाईतेहरूको उपचारको व्यवस्था मिलाउन सरकारस अनुरोध गर्दछौ ।

सदियौ पुरानो थारु र पहाडी समुदायबीचको भाईचारा र आपसी सम्बन्धमा असर पर्ने कुनै पनि किसिमका गतिविधि नगर्ने हामी सबै पक्ष प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौ । कसैलाई निषेध गर्ने छैनौ । कसैको मान, सम्मान स्वामिमानमा आँच पुग्ने र पुऱ्याउने किसिमका गतिविधि, अभिव्यक्ति दिने र कार्य गर्ने छैनौ । र आफू मानहतका संगठन र कार्यकर्ताबाट त्यस्तो कार्य हुन दिने छैनौ । साथै अराजक, उच्छृंखल, सामाजिक सद्भाव विनाश गर्ने र कानूनको बर्खिलाप गतिविधि गर्ने छैनौ । त्यस्ता व्यक्तिमाथि कारबाही गर्दा हामीबाट कुनै प किसिमको दबाव तथा अवरोध सृजना नहुने पनि यसै विज्ञप्ति माफत प्रतिबद्धता जाहेर गर्दछौ ।

१. नरनारायण शाह, सभापति, नेपाली कांग्रेस कैलाली

२. दीर्घ सोडारी, अध्यक्ष, नेकपा एमाले कैलाली

३. बीरमान चौधरी, केन्द्रीय सदस्य, एनेकपा माओवादी

४. होरीलाल चौधरी, केन्द्रीय सदस्य, संघीय समाजवादी फोरम

५. गोपाल देउवा, संयोजक, अखण्ड सुदूरपश्चिम आन्दोलन परिचालन समिति

६. लाहुराम चौधरी, संयोजक, धरुहट/धारुवान संघर्ष समिति

७. नन्दराज भट्ट, राष्ट्रिय जनमोर्चा, केन्द्रीय सचिवालय सदस्य

८. गयाप्रसाद कुशमी, उपाध्यक्ष, मधेशी जनअधिकार फोरम लोकतान्त्रिक कैलाली

९. फोनीराम चौधरी, केन्द्रीय सदस्य, सद्भावना पार्टी

१० मनमोहन जोशी, निमित्त निर्देशक, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग क्षेत्रीय कार्यालय (पुनर्विभाग)

११ मंगल शाह, अध्यक्ष, नेपाल पत्रकार महासंघ कैलाली

१२ इंद्रगज उपाध्याय, पूर्व अध्यक्ष, नेपाल पत्रकार महासंघ

१३ बालकृष्ण बहादुर सिंह, अध्यक्ष, मानवअधिकार परिषद

१४ कृष्ण बहादुर विश्वकर्मा, ईन्सेक

१५ प्रकाश बम, सचिव नेपाली कांग्रेस कैलाली

१६ हरीकृष्ण पाण्डेय, संयोजक, जिल्ला शान्ति समिति कैलाली

१७ नृप बड, सभापति, नेपाली कांग्रेस धनगढी

१८ जेकेएन वी. शाही (जेकेएन वी. शाही)

सम्बन्धित फोटो र अन्य सामग्रीहरू

INSE

पश्चिम टुडे दैनिक २०७२ भदौ २ गते पेज नं.१
INSEC DOCUMENTATION

नेताका अभिव्यक्तिप्रति आपत्ति

● पश्चिम टुडे/धनगढी भाद्र १
थाखान थरुहट संयुक्त संघर्ष समितिले सोमबार धनगढीमा आयोजना गरेको आमसभामा थाखान पक्षका केही नेताहरूले पत्रकार र मानव अधिकारकर्मी विरुद्ध अभिव्यक्ति दिएको भन्दै विभिन्न सामाजिक संघसंस्थाहरूले आपत्ति जनाएका छन् ।

संघसंस्थाहरूले मंगलवार संयुक्त प्रेस विज्ञप्ति प्रकाशित गरेर थाखान पक्षका नेताहरूले दिएको मानव अधिकारकर्मी र पत्रकार विरुद्ध दिएको अभिव्यक्ति आपत्तिजनक भएको बताएका हुन् ।

आमसभामा लक्ष्मण थारुलागायतका नेताहरूले स्थानीय केही संचार माध्यमहरूले एकपक्षीय समाचार प्रवाह गरिरहेका भन्दै पत्रकारहरू विरुद्ध अभिव्यक्ति दिएका थिए ।

नेताहरूले संचार माध्यमहरू अखण्ड सुदूरपश्चिमका पक्षमा लागेको आरोप लगाएका थिए । यस्तै नेताहरूले इन्सेक, कैलाली उद्योग वाणिज्य संघलागायतका संघसंस्थाहरू एक पक्षीय बकालत गरिरहेका बताएका भन्दै विज्ञप्तिमा गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाइएको छ ।

विरोध सभामा फोरम लोकतान्त्रिकका केन्द्रिय सदस्य थारुले इन्सेक र इन्सेकका संयोजक खड्कराज जोशी अखण्ड सुदूरपश्चिमको पक्षमा रहेका आरोपसमेत

जनाएका थिए ।
संचार माध्यम, मानवअधिकारसमा सम्बन्धित संघसंस्था, उद्योग वाणिज्य संघ आदि सबै जातजाती, समुदाय, क्षेत्रको अधिकार रक्षाका लागि व्यवसायिक र पेशागत धर्म निर्वाह गरिरहेका विज्ञप्तिमा जनाइएको छ ।

साउन ३१ गते राति जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा भएको सहमति विपरित केही पडावाट गतिविधि भएका देखिएको विज्ञप्तिमाफत जनाइएको छ ।

सामाजिक सद्भाव खलवालिन नदिन आआफ्नो क्षेत्रमा भूमिका निर्वाह गरिरहेका संचार क्षेत्र, मानव अधिकारकर्मी विरुद्धको अभिव्यक्ति आक्षेप लगाई ट्रेष तथा भ्रम सृजना गर्न खोजेको र सद्भाव बिगान खोजेको भएको सामाजिक संघसंस्थाहरूले जारी गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख गरिएको छ ।

शान्ति र लोकतन्त्रका लागि नागरिक समाज कैलाली, नेपाल वार एसोसिएसन, नेपाल पत्रकार महासंघ कैलाली, कैलाली उद्योग वाणिज्य संघ, थारु नागरिक समाज, इन्सेक, मानवअधिकार परिषद, मानव अधिकार परिषद, गैरसरकारी संस्था महासंघ, दलित महिला अधिकार मञ्च, एडजसलागायतका संघसंस्थाहरूले संयुक्त प्रेस विज्ञप्ति जारी गरेका हुन् ।

INSEC DOCUMENTATION

पहुरा थारु दैनिक पेज नं. ४

वि.सं. २०७२ भदौ ०२ गते बुध

जि.कै.

विरोध सभामे देहल अभिव्यक्तिप्रति ध्यानाकर्षण

पहुरा समाचारदाता
भदौ, १ कैलाली । थरुहट संघर्ष समितीसे सावन ३२ गते धनगढीमे करल विरोध सभाके कार्यक्रममे कुछ वक्ताहूके देहल अभिव्यक्ति प्रति यहाँके कानुनी व्यवसायी, अधिकारकर्मी, नागरिक समाज ओ पत्रकार महासंघ ध्यानाकर्षण हुईल जनैले बाटै ।

थरुहट संघर्ष समितिसे धनगढीमे करल विरोधसभामे फोरम लोकतान्त्रिकके केन्द्रिय सदस्य लक्ष्मण थारु इन्सेकके नाउँ लेके संयोजक अखण्ड सुदूरपश्चिमके पक्षमे रहल ओ अस्तेक रही कलेसे अपनेहुके मानवअधिकार नाई मन्ना कहटी विवादास्पद अभिव्यक्ति देहल रहित ।

कानुनी व्यवसायी, अधिकारकर्मी, नागरिक समाज ओ पत्रकार महासंघके पदाधिकारीहूकरनके मंगलके इन्सेक क्षेत्रिय कार्यालय धनगढीमे हुईल संयुक्त छलफलसे प्रेस विज्ञप्ती जारी करटी विरोध सभामे देहल अभिव्यक्ति प्रति ध्यानाकर्षण हुईल जनाईल हो ।

विज्ञप्तीमे इन्सेकके क्षेत्रिय संयोजक खड्कराज जोशी, नेपाल वार एसोसिएसनके केन्द्रिय उपाध्यक्ष राजेन्द्र साउँद, पत्रकार महासंघ कैलालीके अध्यक्ष भरत शाह, उद्योग वाणिज्य संघ कैलालीके अध्यक्ष शंकर वोगटी, थारु नागरिक समाजके दिल बहादुर चौधरी लगायत १२ जनहनके हस्ताक्षर रहल बा ।

विज्ञप्तीमे मानवअधिकार सम्बद्ध संघसंस्था, उद्योग वाणिज्य संघ ओ पत्रकार महासंघसे निष्पक्ष होके आ(आपन भूमिका निर्वाह करलेसे फेन आन्दोलनरत् पक्ष मानव अधिकारकर्मी ओ संचारमाध्यम प्रति आक्षेप लगैना कार्य हुईटी रहल उल्लेख करल बा ।

छलफलमे सहभागीहूके अखण्ड सुदूरपश्चिम पक्षधरसे समेत सावन ३१ गते सन्ध्याके हुईल सम्भौता विपरीत थरुहटके कार्यक्रममे सहभागी हुइ आउईया टूयाक्टर रोकके

सहमति विपरीत कार्य करलमे आपत्ति जनैले बाटै ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा दर्ता रहेको घटनाका घाइते प्रहरीहरूको नामावली

सिरियस घाइते भई ने.ग.मा उपचार हुन नसकी काठमाण्डौ लगेका घाइते प्र.क.हरूको नामावली :-

सि.न	दर्जा	नामधर	दरबन्दी	वतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कै
१	प्र.ना.नि.	रविन्द्र धनुषे	टिकापुर कैलाली	जि.के.मन्बा ०१	२०७२/१७/१३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगंज काठमाण्डौ	नभएको	
२	प्र.ह.	केशव राज जोशी	स.प्र.गण नं.४ गुल्म धनगढी		२०७२/१७/१३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगंज काठमाण्डौ	नभएको	
३	प्र.ज.	योगेन्द्र व.र.	स.प्र.गण मु.का धनगढी		२०७२/१७/१३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगंज काठमाण्डौ	नभएको	
४	प्र.ज.	राम चन्द्र जोशी	ज.स.प्र.गुन्म सेती		२०७२/१७/१३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगंज काठमाण्डौ	नभएको	

२. नेपालगञ्जबाट उपचार परेका घाइते भएका प्र.क.हरूको नामावली

सि.न	दर्जा	नामधर	दरबन्दी	वतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कै
१	प्र.ना.नि.	मान बज्र	ज.स.प्र.गुन्म सेती		२०७२/१७/१३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगंज	भएको	
२	प्र.ह.	सजेन्द्र व.भात	स.प्र.गण नं.३ गुल्म धनगढी		२०७२/१७/१३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगंज	भएको	
३	प्र.ह.	सुकुन्द व.आधिकारी	स.प्र.गण नं.३ गुल्म धनगढी		२०७२/१७/१३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगंज	भएको	
४	प्र.ज.	सुरेन्द्र व.चन्द	स.प्र.गण नं.३ गुल्म धनगढी		२०७२/१७/१३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगंज	भएको	
५	प्र.ज.	सुरेन्द्र व.चन्द	ज.स.प्र.गुन्म सेती		२०७२/१७/१३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगंज	भएको	

३. सामान्य घाइते भई टिकापुर अस्पतालमा उपचार भएका प्र.क.हरूको नामावली

सि.न	दर्जा	नामधर	दरबन्दी	वतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कै
------	-------	-------	---------	-----	-----------------	------------------	-----------	----

४	स.प्र.ह.	सम्शेर टमाटा	बडीमालिका गण वनभेडा कैलाली			APFक्षेत्र कोहलपुर नेपालगंज	नभएको	
५	स.प्र.ज.	सोनु व चौधरी	उग्रतारा गण टिकापुर कैलाली			APFक्षेत्र कोहलपुर नेपालगंज	नभएको	
६	स.प्र.ज.	खगेन्द्र बि.क.	उग्रतारा गण टिकापुर कैलाली	सामान्य		APFक्षेत्र कोहलपुर नेपालगंज	नभएको	

२. आन्दोलनका क्रममा प्रदर्शनकारी तर्फ क्षतिको विवरण :-

सि.न	नामधर	वतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कै
१	शक्र लाल कठरीया	जि.के.मन्बा ०१ कञ्चनपुर	२०७२/१७/१३:३० बजे	टिकापुर अस्पतालमा	भएको	
२	दिन चौधरी	जि.के.मन्बा ०१ कञ्चनपुर	२०७२/१७/१३:३० बजे	टिकापुर अस्पतालमा	भएको	
३	राज कुमार कठरीया	जि.के.मन्बा ०१ कञ्चनपुर	२०७२/१७/१३:३० बजे	टिकापुर अस्पतालमा	भएको	
४	हरि नारायण चौधरी	जि.के.मन्बा ०१ कञ्चनपुर	२०७२/१७/१३:३० बजे	टिकापुर अस्पतालमा	भएको	

मिति २०७२/०५/१० गते ।

नेपाली सेनाले जारी गरेको अनुरोध

नेपाली सेनाके अरजी

मोर नेपाली सेना, मोर सुरक्षा व हित के लाग
हमार नेपाली सेना, हम्ने नेपाली हुकहन् के सुरक्षा व हित के लाग

आदरणीय दाई बाबा, विदी बहिन्या व दादु भैया हुक,

नेपाली सेना नेपाल के प्रचलित कानून व स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ के अनुसार स्थानीय प्रशासन के अरजी म शान्ति, सुरक्षा व अमन चयन कायम करक लाग अपने हुकहन् के घर अडतां मे आडल वा ।

नेपाली सेना आपनह आडल जिम्मेवारी म आम नेपालीन् के हित व सुरक्षा के लाग निष्पक्ष ढंग से समर्पित कर्ति अडति वा । शान्ति, सुरक्षा व मिलल समाज ह बिगार के तोडफोड, आगी लगैना व मारकाट जैसिन नैमजा काम क साथ-साथ कफर्यु उल्लंघन जैसिन अवाञ्छित काम करूइया हुकहन् आवश्यक वल प्रयोग कर सुरक्षा फौज वाध्य हुइजाई ।

समाज म पहिला जैसिन भाइचारा, सदभाव व खुशी के वातावरण कायम करके लाग हम्ने सककु जान हात म हात मिलाके आघ वढी कना मैगर अरजी के साथ अपने हुकन कौनो किसिमके समस्या, अस्विधा, गुनासो व हमार कामम् द्विधा हुई कलसे टेलिफोन नं. ०९१-५५०७४२ म फोन कर सेक्वी वा मोबाइल नं. ९८४१३८२२३२ म एस.एम.एस. करके लाग मैगर-मैगर अरजी करती ।

- सार्वजनिक हित व सुरक्षा के लाग नेपाली सेना

नेपाल व नेपाली के हित म सदा समर्पित
नेपालीन् के साभ्ता शक्ति नेपाली सेना

नेपाली सेनाको अनुरोध

मेरो नेपाली सेना, मेरो सुरक्षा र हितको लागि
हाम्रो नेपाली सेना, हामी नेपालीहरूको सुरक्षा र हितको लागि

आदरणीय आमाबुबा, विदीबहिनी तथा दाजुभाईहरू,

नेपाली सेना नेपालको प्रचलित कानून अनुरूप स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ अनुसार स्थानीय प्रशासनको अनुरोधमा शान्ति, सुरक्षा तथा अमन चयन कायम गर्ने प्रयोजनका लागि तपाईंहरूकै घरदैलोमा आएको छ ।

नेपाली सेनाले आफूलाई प्राप्त जिम्मेवारीमा आम नेपालीको हित तथा सुरक्षाको खातिर निष्पक्ष रूपले सदाभै आफूलाई समर्पित गर्दै आएको छ । शान्ति, सुरक्षा र सामाजिक सौहार्दतालाई खल्ल पुर्याई तोडफोड, आगजनी जस्ता ध्वसात्मक एवं हिंसात्मक कार्यका साथै कफर्यु आदेश उल्लंघन जस्तो अवाञ्छित कार्य गर्ने जो कोहीलाई आवश्यक शक्ति प्रयोग गर्न सुरक्षा फौज वाध्य हुनेछ ।

समाजमा सदाभै भाइचारा, सदभाव र सौहार्दता कायम राख्न हामी सधै हातमालो गरी आघि बढी भन्ने अनुरोधका साथ सबैलाई कुनै समस्या अस्विधा, गुनासो वा यसप्रति द्विधा भएमा टेलिफोन नं. ०९१-५५०७४२ मा सिधे फोन गर्ने वा मोबाइल नं. ९८४१३८२२३२ मा एस.एम.एस. गर्न अनुरोध गर्दछौ ।

- सार्वजनिक हित तथा सुरक्षाको लागि नेपाली सेना

नेपाल र नेपालीको हितमा सदा समर्पित
नेपालीहरूकै साभ्ता शक्ति नेपाली सेना

भदौ ७ गते भएको हिंसात्मक घटनापछि टीकापुरमा थरुहट नेताको सम्पत्तिमा गरिएको क्षति विवरण

क्र.स.	नाम	ठेगाना	क्षतिको विवरण	कैफियत
१	रेशम चौधरी	टीकापुर नपा-९	दुई तले पक्की घर, रिसोर्ट र एफएममा आगजनी	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त
२	जगुलाल चौधरी	टीकापुर नपा-९	किराना पसल र साईकल आगजनी	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त
३	सर्जु चौधरी	टीकापुर नपा-९	एक तले पक्की घर तोडफोड र आगजनी	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त
४	प्रदिप चौधरी	टीकापुर नपा-९	एक तलेघरमा आगजनी	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त
५	जनक चौधरी	टीकापुर नपा-९	एक तले घरमा आगजनी गरेको	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त
६	प्रभातराम चौधरी	टीकापुर नपा-९	दुई तलेघरमा आगजनी, तोडफोड	घरभित्र भएका सम्पूर्ण सामानहरु क्षतिग्रस्त

यसका साथै टीकापुर बजार क्षेत्रका थारु समुदायका थुप्रै टहराहरु तोडफोड भए ।

१. घाइते भई ने.ग.मा उपचार हुन नसकि काठमाडौं लगेका घाइते प्र.क.हरुको नामावली								
क्र.सं.	दर्जा	नामथर	दरबन्दी	बतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कैफियत
१	प्र.ना.नि.	रवीन्द्र धनुषे	ई.प्र.का.टीकापुर कैलाली	जि.बैतडी हाट १	२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगञ्ज, काठमाडौं	नभएको	
२	प्र.ह.	केशवराज जोशी	स.प्र.गण नं.४ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगञ्ज, काठमाडौं	नभएको	
३	प्र.ज.	योगेन्द्रबहादुर ऐर	स.प्र.गण मु.का.धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगञ्ज, काठमाडौं	नभएको	
४	प्र.ज.	रामचन्द्र जोशी	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगञ्ज, काठमाडौं	नभएको	
२. नेपालगञ्जबाट उपचारपछि फिर्ता भएका प्र.क. हुरूको नामावली								
१	प्र.ना.नि.	मानबहादुर बोहरा	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगञ्ज	भएको	
२	प्र.ह.	गजेन्द्रबहादुर शाह	स.प्र.गण नं.३ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगञ्ज	भएको	
३	प्र.ह.	मुकेन्द्रबहादुर	स.प्र.गण नं.२ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७	कोहलपुर मेडिकल कलेज	भएको	

		अधिकारी			१३:३० बजे	नेपालगञ्ज		
४	प्र.ज.	सुरेन्द्रबहादुर चन्द्र	स.प्र.गण नं.३ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगञ्ज	भएको	
५	प्र.ज.	शेरराम पार्की	स.प्र.से. बैतडी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगञ्ज	भएको	
३. सामान्य घाइते भई टीकापुर अस्पतालमा उपचार भएका प्र.क.हरूको नामावली								
१	प्र.नि.	एकेन्द्रबहादुर खड्का	अ.प्र.का.सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
२	प्र.ह.	खेमराज भट्ट	स.प्र.गण नं.२ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
३	प्र.ह.	मानबहादुर बुढामगर	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
४	प्र.ज.	दिपराज थापा	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
५	प्र.ज.	जयराज धामी	स.प्र.गण नं.२ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
६	प्र.ज.	लक्ष्मण साउद	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
७	प्र.ज.	लक्ष्मण नेपाली	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
८	प्र.ज.	गजबहादुर भण्डारी	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
९	प्र.ज.	केशवसिंह महारा	स.प्र.गण म.का.धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
१०	प्र.ज.	आनसिंह विष्ट	स.प्र.गण म.का.धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
११	प्र.ज.	दिपेन्द्र धामी	स.प्र.गण नं.२ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
१२	प्र.ज.	देवबहादुर मौनी	स.प्र.गण नं.२ गुल्म		२०७२।१।७	टीकापुर अस्पताल	भएको	

			धनगढी		१३:३० बजे		
१३	प्र.ज.	दिपक नेपाली	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१४	प्र.ज.	रामबहादुर ऐर	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१५	प्र.ज.	भरतसिंह बुडाल	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१६	प्र.ज.	नेत्रराज पडाल	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१७	प्र.ज.	राजेश धामी	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१८	प्र.ज.	मोहनसिंह साउद	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१९	प्र.ज.	देवसिंह कार्की	स.प्र.से. बाजुरा		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
२०	प्र.ज.	सुरजसिंह ठकुरी	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको

४. स.प्र.बलतर्फ घाइते भई टीकापुर अस्पतालमा उपचार भएका स.प्र.क.हरूको नामावली

क्र.सं.	दर्जा	नामथर	दरबन्दी	बतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कैफियत
१	स.प्र.नि.	प्रेम ठकुल्ला	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
२	स.प्र.ह.	मोहन नाथ	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
३	स.प्र.ह.	खगेन्द्र नेपाली	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
४	स.प्र.ह.	सुरेन्द्र हमाल	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
५	स.प्र.ह.	कृष्ण बुदा	उग्रतारा गण टीकापुर		२०७२।१।७	टीकापुर अस्पताल	भएको	

			कैलाली		१३:३० बजे		
६	स.प्र.ज.	सुरेन्द्र तिवारी	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
७	स.प्र.ज.	केशव जोशी	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
८	स.प्र.ज.	नवीन शाही	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
९	स.प्र.ज.	डम्बर विष्ट	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१०	स.प्र.ज.	कलम चन्द	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
११	स.प्र.ज.	राजेन्द्रप्रसाद विक	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१२	स.प्र.ज.	सौवबहादुर चौधरी	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१३	स.प्र.ज.	प्रसाद विक	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१४	स.प्र.ज.	अंकित नेपाली	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१५	स.प्र.ज.	खगेन्द्र खड्का	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१६	स.प्र.ज.	रामेश्वर टमाटा	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१७	स.प्र.ज.	रामबहादुर नाथ	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१८	स.प्र.ज.	शिवदत्त भट्ट	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको
१९	स.प्र.ज.	खगेन्द्र दमाई	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको

२०	स.प्र.ज.	महेश पार्की	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
२१	स.प्र.ज.	वीरेन्द्र विक	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	टीकापुर अस्पताल	भएको	
५. स.प्र. बलतर्फ घाइते भई कोहलपुर मेडिकल कलेजमा उपचारपश्चात् APF क्षेत्रीय अस्पताल कोहलपुरमा फिर्ता भएका स.प्र.क.हरूको नामावली								
क्र.सं.	दर्जा	नामथर	दरबन्दी	बतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कैफियत
१	स.प्र.ह.	रविन्द्र विक	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	APF क्षे.अ.कोहलपुर नेपालगञ्ज	नभएको	
२	स.प्र.ह.	सुरेन्द्र हमाल	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	APF क्षे.अ.कोहलपुर नेपालगञ्ज	नभएको	
३	स.प्र.ह.	डम्पर विष्ट	उग्रतारा गण टीकापुर कैलाली		२०७२।१।७ १३:३० बजे	APF क्षे.अ.कोहलपुर नेपालगञ्ज	नभएको	

निर्णयः -

१. सबसे पक्षवाट शोचिक कार्यक्रम को शान्तिपूर्ण, प्रयासि र संयमित बनायेंगे
२. कुत्रे परि पक्षवाट काक्षेप आउते तरी मन्तव्यतर हतफल रगतें
३. कलेको आन्दोलन लाई क्षयर तपत्रे गयी समझ मिलायेंगे
४. आन्दोलनको अगाडी जैत रेहूतवले मातहत संगठनलाई नियमित गराउने
५. आन्दोलनको समक्ष प्रहरी प्रशासनलाई जानकारी गराउने।
६. आन्दोलनको समक्ष निम्नानुसार दुर्गैक्ष।
- (क) विक्टर वीजे देखी बराण्ड सु. प. के
- (ख) ११ बजे देखी १ बजे सम्म घण्टा हटके
- (ग) १ बजे देखी हिन्दु सण्ट संघर्ष समितिगे

Handwritten signatures and scribbles, including the name 'S. K. Sharma' written vertically.

भदौ १ गते इन्सेक क्षेत्रीय कार्यालय कैलालीमा बसेको भेलाले जारी गरेको प्रेस विज्ञप्ति

प्रेस विज्ञप्ति

मिति २०७२ साल श्रावण ३२ गतेका दिन थारुवान/थरुहट संघर्ष समितिले धनगढीमा आयोजना गरेको विरोध सभामा सभाका केही वक्ताहरुबाट मानव अधिकारकर्मी, मानव अधिकारसंस्था, संचार माध्यम र उद्योग वाणिज्य संघका सम्बन्धमा व्यक्त विचारहरु प्रति हाम्रो ध्यानकर्षण भएको छ।

सबै जातजाती, क्षेत्र र समुदायको मानव अधिकार र स्वतन्त्रताको सम्मान होस भन्नाका खातिर मानव अधिकार संघसंस्था, मानव अधिकारकर्मी र संचार माध्यम तथा उद्योग वाणिज्य संघले सदभाव रयाली मार्फत आफ्नो व्यवसायीक र पेशागत धर्म निर्वाह गर्दै आएका छन।

मानव अधिकार र नागरिक स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्ने कार्यमा सबै राजनैतिक दल, जातिय संगठनहरु र प्रहरी, प्रशासन समेतले पुर्याएको सहयोग र सदायसयताको पनि हामी सन्धाना गर्न चाहन्छौं।

साथै मिति २०७२ श्रावण ३१ गते बेलुका कैलाली जिल्लामा आन्दोलनरत पक्षहरु र अन्य सरोकारवालाहरु बीच जिल्ला प्रशासन कार्यालय कैलालीमा भएको सर्वपक्षिय सहमति विपरित २०७२ श्रावण ३२ गते आन्दोलनरत पक्षहरुबाट केही गतिविधीहरु भएको समेत देखियो। यस्ता क्रियाकलाप नहोउन भन्नाका लागि मानव अधिकार संघसंस्था तथा संचारमाध्यम र उद्योग वाणिज्य संघ लगायतले आ-आफ्नो तर्फबाट भूमिका निर्वाह गरिरहेको अवस्थामा श्रावण ३२ गते सम्पन्न उक्त सभामा केही व्यक्ताहरुबाट सामाजिक सदभावका विरुद्ध तथा केही मानव अधिकारकर्मी र संचार संस्थाका विरुद्ध आक्षेप लगाई विद्वेष तथा भ्रम सिर्जना गर्ने अभिव्यक्ति प्रति हाम्रो गम्भिर ध्यानाकर्षण भई यस किसिमका विषय आपसी सहमति, समझदारी र बातांका माध्यमबाट टुंग्याउनुका लागि सम्बन्धित सबैलाई हार्दिक आन्धान गर्दछौं।

१. शरत शर्मा, अध्यक्ष नेपाल उद्योग वाणिज्य संघ
२. हेमकर्ण शर्मा " जसस महासंघ नेपाल
३. चित्रा पनेरु " जसस महासंघ नेपाल
४. शंकर बोराडी अध्यक्ष के. उ. व. संघ
५. राजेन्द्र शहादुर साइद उपाध्यक्ष नेपाल वाणिज्य संघ
६. सावित्री शिर्षीर गतिम महिला आन्दोलन
७. ज्ञानेश्वर सिंह रेग्मी " लामो समयदेखि लामो समयदेखि
८. सुधीर शर्मा " लामो समयदेखि लामो समयदेखि
९. विप्रेन्द्र शहादुर सिंह मानव अधिकार परिषद
१०. चित्रा पनेरु " जसस नेपाल
११. दिल शहादुर चौधरी " धार, नागरिक समाज
१२. रज्जु राज शर्मा " इन्सेक क्षेत्रीय कार्यालय

भदौ ६ गते सर्वपक्षीय बैठकपछि जारी भएको विज्ञप्ति

प्रेस विज्ञप्ती

मिति २०७२ च ६ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालय कैलालीमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी राजकुमार श्रेष्ठको अध्यक्षतामा बसेको सर्वपक्षीय बैठकमा निर्णय भए बमोजिम जारी गरिएको ।

वर्तमान क्रान्ति समय देखि अखण्ड सुदूरपश्चिम र धरुहट/धारुवान प्रदेशको माग राख्दै आन्दोलनरत पक्षहरूबाट नैतिक गतिविधिहरू प्रति हामी गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ ।

वर्तमानमा आन्दोलनरत पक्षका तर्फबाट एक अर्का विरुद्ध सभा सम्मेलनमा रोक लगाउने, सांघातिक आक्रमण गर्ने साथै सर्वसाधारणहरूको समेत अधिकार कुण्ठित हुने गरी आक्रमण र सम्पत्ती क्षति गर्ने कार्यहरूले जातीय सामाजिक सद्भावमा खलल पुग्न गई जिल्लाको शान्ति सुरक्षामा नै गम्भीर असर परिरहेकोले हामी आन्दोलनरत पक्ष, आन्दोलनमा नरहेका पक्ष, सञ्चारकर्मी, मानवअधिकारकर्मी र नागरिक समाज सबै पक्षहरूमा जातीय सामाजिक सद्भाव कायम गर्नका लागि हार्दिक आह्वान गर्दछौ ।

धरुहट र धारुवान राज्य पक्षधर र अखण्ड सुदूरपश्चिम पक्षधरका आन्दोलनका क्रममा भएका घटना तथा क्षतिको अनुमगन गरी पिडितलाई न्याय र क्षतिपूर्ति, घाइतेहरूको उपचारको व्यवस्था मिलाउन सरकारस अनुरोध गर्दछौ ।

सदियौ पुरानो थारु र पहाडी समुदायबीचको भाईचारा र आपसी सम्बन्धमा असर पर्ने कुनै पनि किसिम गतिविधि नगर्ने हामी सबै पक्ष प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौ । कसैलाई निषेध गर्ने छैनौ । कसैको मान, सम्मान स्वामिमानमा आँच पुग्ने र पुऱ्याउने किसिमका गतिविधि, अभिव्यक्ति दिने र कार्य गर्ने छैनौ । र आफू मानहतका संगठन र कार्यकर्ताबाट त्यस्तो कार्य हुन दिने छैनौ । साथै अराजक, उच्छृंखल, सामाजिक सद्भाव विनाश गर्ने र कानूनको बर्खिलाप गतिविधि गर्ने छैनौ । त्यस्ता व्यक्तिमाथि कारबाही गर्दा हामीबाट कुनै प किसिमको दबाव तथा अवरोध सृजना नहुने पनि यसै विज्ञप्ति माफत प्रतिबद्धता जाहेर गर्दछौ ।

१. नरनारायण शाह, सभापति, नेपाली काँग्रेस कैलाली

२. दीर्घ सोडारी, अध्यक्ष, नेकपा एमाले कैलाली

३. बीरमान चौधरी, केन्द्रीय सदस्य, एनेकपा माओवादी

४. होरीलाल चौधरी, केन्द्रीय सदस्य, संघीय समाजवादी फोरम

५. गोपाल देउवा, संयोजक, अखण्ड सुदूरपश्चिम आन्दोलन परिचालन समिति

६. लाहुराम चौधरी, संयोजक, धरुहट/धारुवान संघर्ष समिति

७. नन्दराज भट्ट, राष्ट्रिय जनमोर्चा, केन्द्रीय सचिवालय सदस्य

८. गयाप्रसाद कुशमी, उपाध्यक्ष, मधेशी जनअधिकार फोरम लोकतान्त्रिक कैलाली

९. फोनीराम चौधरी, केन्द्रीय सदस्य, सद्भावना पार्टी

१०. मोहनदेव जोशी, निमित्त निर्देशक, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग क्षेत्रीय कार्यालय (पुर्वांचल)

११. मंगल शाह, अध्यक्ष, नेपाल पत्रकार महासंघ कैलाली

१२. ईश्वरराज उपाध्याय, पूर्व अध्यक्ष, नेपाल पत्रकार महासंघ

१३. विमल बहादुर सिंह, अध्यक्ष, मानवअधिकार परिषद

१४. कृष्ण बहादुर विश्वकर्मा, ईन्सेक

१५. प्रकाश बम, सचिव नेपाली कांग्रेस कैलाली

१६. हरीकृष्ण पाण्डेय, संयोजक, जिल्ला शान्ति समिति कैलाली

१७. नृप बड, सभापति, नेपाली कांग्रेस धनगढी

१८. जेकेसु विश्वकर्मा (जेकेसु विश्वकर्मा)

INSTE

सम्बन्धित फोटो र अन्य सामग्रीहरू

INSE

नेताका अभिव्यक्तिप्रति आपत्ति

● पश्चिम टुडे/धनगढी भाद्र १ थाखान थरुहट संयुक्त संघर्ष समितिले सोमबार धनगढीमा आयोजना गरेको आमसभामा थाखान पक्षका केही नेताहरूले पत्रकार र मानव अधिकारकर्मी विरुद्ध अभिव्यक्ति दिएको भन्दै विभिन्न सामाजिक संघसंस्थाहरूले आपत्ति जनाएका छन् ।

संघसंस्थाहरूले मंगलवार संयुक्त प्रेस विज्ञप्ति प्रकाशित गरेर थाखान पक्षका नेताहरूले दिएको मानव अधिकारकर्मी र पत्रकार विरुद्ध दिएको अभिव्यक्ति आपत्तिजनक भएको बताएका हुन् ।

आमसभामा लक्ष्मण थारुलागायतका नेताहरूले स्थानीय केही संचार माध्यमहरूले एकपक्षीय समाचार प्रवाह गरिरहेका भन्दै पत्रकारहरू विरुद्ध अभिव्यक्ति दिएका थिए ।

नेताहरूले संचार माध्यमहरू अखण्ड सुदूरपश्चिमका पक्षमा लागेको आरोप लगाएका थिए । यस्तै नेताहरूले इन्सेक, कैलाली उद्योग वाणिज्य संघलागायतका संघसंस्थाहरू एक पक्षीय बकालत गरिरहेका बताएका भन्दै विज्ञप्तिमा गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाइएको छ ।

विरोध सभामा फोरम लोकतान्त्रिकका केन्द्रिय सदस्य थारुले इन्सेक र इन्सेकका संयोजक खड्कराज जोशी अखण्ड सुदूरपश्चिमको पक्षमा रहेका आरोपसमेत

नाएका थिए । संचार माध्यम, मानवअधिकारसमा सम्बन्धित संघसंस्था, उद्योग वाणिज्य संघ आदि सबै जातजाती, समुदाय, क्षेत्रको अधिकार रक्षाका लागि व्यवसायिक र पेशागत धर्म निर्वाह गरिरहेका विज्ञप्तिमा जनाइएको छ ।

साउन ३१ गते राति जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा भएको सहमति विपरित केही पक्षाबाट गतिविधि भएका देखिएको विज्ञप्तिमाफत जनाइएको छ ।

सामाजिक सद्भाव खलवलिनु नबिना आआफ्नो क्षेत्रमा भूमिका निर्वाह गरिरहेका संचार क्षेत्र, मानव अधिकारकर्मी विरुद्धको अभिव्यक्ति आक्षेप लगाई देखा तथा भ्रम सृजना गर्न खोजेको र सद्भाव बिगान खोजेको भएको सामाजिक संघसंस्थाहरूले जारी गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख गरिएको छ ।

शांति र लोकतन्त्रका लागि नागरिक समाज कैलाली, नेपाल वार एसोसिएसन, नेपाल पत्रकार महासंघ कैलाली, कैलाली उद्योग वाणिज्य संघ, थारु नागरिक समाज, इन्सेक, मानवअधिकार परिषद, मानव अधिकार परिषद, गैरसरकारी संस्था महासंघ, दलित महिला अधिकार मञ्च, एडजसलागायतका संघसंस्थाहरूले संयुक्त प्रेस विज्ञप्ति जारी गरेका हुन् ।

विरोध सभामे देहल अभिव्यक्तिप्रति ध्यानाकर्षण

पहुरा समाचारदाता भदौ, १ कैलाली । थरुहट संघर्ष समितीसे सावन ३२ गते धनगढीमे करल विरोध सभाके कार्यक्रममे कुछ वक्ताहूके देहल अभिव्यक्ति प्रति यहाँके कानुनी व्यवसायी, अधिकारकर्मी, नागरिक समाज ओ पत्रकार महासंघ ध्यानाकर्षण हुईल जनैले बाटै ।

थरुहट संघर्ष समितिसे धनगढीमे करल विरोधसभामे फोरम लोकतान्त्रिकके केन्द्रिय सदस्य लक्ष्मण थारु इन्सेकके नाउँ लेके संयोजक अखण्ड सुदूरपश्चिमके पक्षमे रहल ओ अस्तेक रही कलेसे अपनेहुके मानवअधिकार नाई मन्ना कहटी विवादास्पद अभिव्यक्ति देहल रहित ।

कानुनी व्यवसायी, अधिकारकर्मी, नागरिक समाज ओ पत्रकार महासंघके पदाधिकारीहूकरनके मंगलके इन्सेक क्षेत्रिय कार्यालय धनगढीमे हुईल संयुक्त छलफलसे प्रेस विज्ञप्ती जारी करटी विरोध सभामे देहल अभिव्यक्ति प्रति ध्यानाकर्षण हुईल जनाईल हो ।

विज्ञप्तीमे इन्सेकके क्षेत्रिय संयोजक खड्कराज जोशी, नेपाल वार एसोसिएसनके केन्द्रिय उपाध्यक्ष राजेन्द्र साउँद, पत्रकार महासंघ कैलालीके अध्यक्ष भरत शाह, उद्योग वाणिज्य संघ कैलालीके अध्यक्ष शंकर वोगटी, थारु नागरिक समाजके दिल बहादुर चौधरी लगायत १२ जनहनके हस्ताक्षर रहल बा ।

विज्ञप्तीमे मानवअधिकार सम्बद्ध संघसंस्था, उद्योग वाणिज्य संघ ओ पत्रकार महासंघसे निषेध होके आ(आपन भूमिका निर्वाह करलेसे फेन आन्दोलनरत् पक्ष मानव अधिकारकर्मी ओ संचारमाध्यम प्रति आक्षेप लगैना कार्य हुईटी रहल उल्लेख करल बा ।

छलफलमे सहभागीहूके अखण्ड सुदूरपश्चिम पक्षधरसे समेत सावन ३१ गते सन्ध्याके हुईल सम्भौता विपरीत थरुहटके कार्यक्रममे सहभागी हुड आउईया टूयाक्टर रोकके

सहमति विपरीत कार्य करलमे आपत्ति जनैले बाटै ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा दर्ता रहेको घटनाका घाइते प्रहरीहरूको नामावली

सिरियस घाइते भई ने.ग.मा उपचार हुन नसकी काठमाण्डौ लगेका घाइते प्र.क.हरूको नामावली :-

सि.न	दर्जा	नामधर	दरबन्दी	वतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कै
१	प्र.ना.नि.	रविन्द्र धनुषे	टिकापुर कैलाली	जि.के.मन्बा ०१	२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगंज काठमाण्डौ	नभएको	
२	प्र.ह.	केशव राज जोशी	स.प्र.गण नं.४ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगंज काठमाण्डौ	नभएको	
३	प्र.ज.	योगेन्द्र व.र.	स.प्र.गण मु.का धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगंज काठमाण्डौ	नभएको	
४	प्र.ज.	राम चन्द्र जोशी	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	ने.प्र.अ.महाराजगंज काठमाण्डौ	नभएको	

२. नेपालगञ्जबाट उपचार परेका घाइते भएका प्र.क.हरूको नामावली

सि.न	दर्जा	नामधर	दरबन्दी	वतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कै
१	प्र.ना.नि.	मान बहादुर जोशी	अ.स.प्र.गुल्म सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगंज	भएको	
२	प्र.ह.	सुरेन्द्र व.शाह	स.प्र.गण नं.३ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगंज	भएको	
३	प्र.ह.	सुरेन्द्र व.श्रीधर	स.प्र.गण नं.३ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगंज	भएको	
४	प्र.ज.	सुरेन्द्र व.चन्द्र	स.प्र.गण नं.३ गुल्म धनगढी		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगंज	भएको	
५	प्र.ज.	शेर गणेश जोशी	स.प्र.से.सेती		२०७२।१।७ १३:३० बजे	कोहलपुर मेडिकल कलेज नेपालगंज	भएको	

३. सामान्य घाइते भई टिकापुर अस्पतालमा उपचार भएका प्र.क.हरूको नामावली

सि.न	दर्जा	नामधर	दरबन्दी	वतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कै
४	स.प्र.ह.	सम्शेर टमाटा	बडीमालिका गण वनभेडा कैलाली			APFक्षेत्र, कोहलपुर नेपालगंज	नभएको	
५	स.प्र.ज.	सोनु व चौधरी	उग्रतारा गण टिकापुर कैलाली			APFक्षेत्र, कोहलपुर नेपालगंज	नभएको	
६	स.प्र.ज.	खगेन्द्र बि.क.	उग्रतारा गण टिकापुर कैलाली	सामान्य		APFक्षेत्र, कोहलपुर नेपालगंज	नभएको	

२. आन्दोलनका क्रममा प्रदर्शनकारी तर्फ क्षतिको विवरण :-

सि.न	नामधर	वतन	घटना मिति र समय	उपचार भएको स्थान	डिस्चार्ज	कै
१	शक्र लाल कठरिया	जि.के.मन्बा ०१ कञ्चनपुर	२०७२।१।७ १३:३० बजे	टिकापुर अस्पतालमा	भएको	
२	दिन चौधरी	जि.के.मन्बा ०१ कञ्चनपुर	२०७२।१।७ १३:३० बजे	टिकापुर अस्पतालमा	भएको	
३	राज कुमार कठरिया	जि.के.मन्बा ०१ कञ्चनपुर	२०७२।१।७ १३:३० बजे	टिकापुर अस्पतालमा	भएको	
४	हरि नारायण चौधरी	जि.के.मन्बा ०१ कञ्चनपुर	२०७२।१।७ १३:३० बजे	टिकापुर अस्पतालमा	भएको	

मिति २०७२।०५।१० गते ।

नेपाली सेनाले जारी गरेको अनुरोध

नेपाली सेनाके अरजी

मोर नेपाली सेना, मोर सुरक्षा व हित के लाग
हमार नेपाली सेना, हम्मे नेपाली हुकहन् के सुरक्षा व हित के लाग

आदरणीय दाई बाबा, विदी बहिन्या व दादु भैया हुक,

नेपाली सेना नेपाल के प्रचलित कानून व स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ के अनुसार स्थानीय प्रशासन के अरजी म शान्ति, सुरक्षा व अमन चयन कायम करके लाग अपने हुकहन् के घर अडना मे आइल बा ।

नेपाली सेना आपनह आइल जिम्मेवारी म आम नेपालीन् के हित व सुरक्षा के लाग निष्पक्ष ढंग से समर्पित कर्ति अडति बा । शान्ति, सुरक्षा व मिलल समाज ह बिगार के तोडफोड, आगी लगैना व मारकाट जैसिन नैमजा काम क साथ-साथ कफर्यु उल्लंघन जैसिन अवाञ्छित काम करुइया हुकहन् आवश्यक वल प्रयोग कर सुरक्षा फौज बाध्य हुइजाई ।

समाज म पहिला जैसिन भाइचारा, सद्भाव व खुशी के वातावरण कायम करके लाग हम्मे सककु जान हात म हात मिलाके आघ वढी कना मैगर अरजी के साथ अपने हुकन कौनो किसिमके समस्या, अस्विधा, गुनासो व हमार कामम् द्विधा हुई कलसे टेलिफोन नं. ०९१-५५०७४२ म फोन कर सेक्वी वा मोबाइल नं. ९८४१३८२२३२ म एस.एम.एस. करके लाग मैगर-मैगर अरजी करती ।

- सार्वजनिक हित व सुरक्षा के लाग नेपाली सेना

नेपाल व नेपाली के हित म सदा समर्पित
नेपालीन् के साभ्ना शक्ति नेपाली सेना

नेपाली सेनाको अनुरोध

मेरो नेपाली सेना, मेरो सुरक्षा र हितको लागि
हाम्रो नेपाली सेना, हामी नेपालीहरूको सुरक्षा र हितको लागि

आदरणीय आमाबुबा, विदीबहिनी तथा दाजुभाईहरू,

नेपाली सेना नेपालको प्रचलित कानून अनुरूप स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ अनुसार स्थानीय प्रशासनको अनुरोधमा शान्ति, सुरक्षा तथा अमन चयन कायम गर्ने प्रयोजनका लागि तपाईंहरूके घरदैलोमा आएको छ ।

नेपाली सेनाले आफूलाई प्राप्त जिम्मेवारीमा आम नेपालीको हित तथा सुरक्षाको खातिर निष्पक्ष रूपले सदाभै आफूलाई समर्पित गर्दै आएको छ । शान्ति, सुरक्षा र सामाजिक सौहार्दतालाई खलल पुऱ्याई तोडफोड, आगजनी जस्ता ध्वंसात्मक एवं हिंसात्मक कार्यका साथै कफर्यु आदेश उल्लंघन जस्तो अवाञ्छित कार्य गर्ने जो कोहीलाई आवश्यक शक्ति प्रयोग गर्न सुरक्षा फौज बाध्य हुनेछ ।

समाजमा सदाभै भाइचारा, सद्भाव र सौहार्दता कायम राख्न हामी सधै हातेमालो गरी आघ वढी भन्ने अनुरोधका साथ सबैलाई कुनै समस्या, अस्विधा, गुनासो वा यसप्रति द्विधा भएमा टेलिफोन नं. ०९१-५५०७४२ मा सिधै फोन गर्न वा मोबाइल नं. ९८४१३८२२३२ मा एस.एम.एस. गर्न अनुरोध गर्दछौ ।

- सार्वजनिक हित तथा सुरक्षाको लागि नेपाली सेना

नेपाल र नेपालीको हितमा सदा समर्पित
नेपालीहरूके साभ्ना शक्ति नेपाली सेना